

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg må sige, at i betragtning af hr. Troels Lund Poulsens ungdommelighed skuffer det mig, at han ikke har mere fantasi. Han taler som en ældgammel politiker, der bare siger det hele igen og igen og igen.

Kunne det ikke tænkes, at der kunne diskuteres EU-politik, at der kunne diskuteres et europæisk svar til USA, uden at man tager undtagelserne ind. Hvad har undtagelser med det at gøre?

Det, jeg siger, er, at vi jo ikke forestiller os, heller ikke regeringen, det fremgik jo også klart af den tidligere udtalelse, at man på det militære plan skal udfordre USA, det ligger ikke i vores forslag til vedtagelse.

Vi ønsker ikke, at EU skal være en militær stormagt, men vi ønsker et stærkt EU-samarbejde, som kan definere en anden sikkerhedspolitik, som tager de globale problemer alvorligt, som tager den internationale retsorden alvorligt, som tager FN alvorligt, som tager WTO alvorligt i modsætning til USA, der efterhånden er blevet ligeglad med international ret og international lov og orden.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 44 af Troels Lund Poulsen (V), Jeppe Kofod (S), Pia Christmas-Møller (KF), Niels Helveg Petersen (RV) og Jann Sjørnsen (KRF) vedtoges med 85 stemmer (V, S, KF, RV og KRF) mod 26 (DF, SF og EL).

Hermed var følgende forslag bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 43 af Holger K. Nielsen (SF).

Forslag til vedtagelse nr. V 45 af Peter Skaarup (DF).

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Forespørgsel nr. F 21:

Forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren:

»Vil regeringen redegøre for det spanske EU-formandskabs planer for EU?«

Af Charlotte Antonsen (V), Henrik Dam Kristensen (S), Kristian Thulesen Dahl (DF), Lars Barfoed (KF), Villy Søvndal (SF), Elisabeth Arnold (RV), Jann Sjørnsen (KRF) og Keld Albrecht (EL).

(Forespørgslen anmeldt 7/2 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 20/2 2002).

Sammen med denne sag foretoges:

16) Forespørgsel nr. F 39:

Forespørgsel til statsministeren og udenrigsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om sine planer for det danske formandskab for EU?«

Af Charlotte Antonsen (V), Henrik Dam Kristensen (S), Kristian Thulesen Dahl (DF), Lars Barfoed (KF), Villy Søvndal (SF), Elisabeth Arnold (RV), Jann Sjørnsen (KRF) og Keld Albrecht (EL).

(Forespørgslen anmeldt 4/4 2002. Fremme af forespørgslen vedtaget 9/4 2002).

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Der er dobbelt taletid til ordførerne, og vi giver først ordet til ordføreren for forespørgerne, fru Charlotte Antonsen.

Begrundelse

Charlotte Antonsen (V):

Folketinget har bedt regeringen om en redegørelse for det nuværende spanske samt fra det kommende danske formandskab.

I Europaudvalget har vi vedtaget en beretning, hvor vi lægger op til, at vi, hver gang der er et nyt formandskab i EU, skal drøfte sagen her i Folketingssalen. Det er naturligvis for at få overblik over, hvad der sker i EU, så det ikke kun er ved særlig festlige lejligheder, som f.eks. i forbindelse med folkeafstemninger, at vi drøfter EU i Folketingssalen.

Alle partier står bag forespørgslen, og det viser jo, at der er et særdeles stort ønske om at vide, hvad der foregår i det europæiske samarbejde. Det er vigtigt også for befolkningens forståelse for, hvad der sker, at EU-sagerne ikke alene drøftes bag lukkede døre i Europaudvalget, men

at vi også bidrager til at brede debatten ud, ved at vi drøfter sagerne åbent her i Folketinget.

Besvarelse

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Om godt 2½ måned overtager Danmark EU-formandskabet fra Spanien. EU-formandskaber følger hinanden som løbere i et stafetløb. Det er sjældent, at ét formandskab både påbegynder og afslutter en sag, sager overtages og videregives af det ene formandskab til det næste, og derfor er et velfungerende samarbejde mellem to formandskaber vigtigt.

Kl. 14.15

Jeg ser frem til et godt skifte mellem det spanske og det danske formandskab. Der er en naturlig sammenhæng mellem de centrale hovedprioriteter for de to formandskaber, det gælder ikke mindst udvidelsen, som jo er en afgørende fælles målsætning.

Forberedelserne til skiftet har været i gang længe, og siden årets begyndelse har Spanien og Danmark arbejdet sammen i den såkaldte trojka. Der er tæt kontakt på alle niveauer.

Erfaringerne fra samarbejdet med det spanske formandskab har været gode. Der er tale om et målrettet og professionelt formandskab. Det bekræftes af de resultater, som allerede er opnået fra spansk side, jeg tænker her først og fremmest på udfaldet af Det Europæiske Råds møde i Barcelona i marts. Her lykkedes det at give Lisabonprocessen ny kraft, ny fremdrift, selv om en række EU-lande står over for vigtige nationale valg.

Jeg var bestemt gerne gået videre, men konklusionerne fra Barcelona indeholder fremskridt på en række områder, f.eks. med hensyn til energiliberalisering, og samtidig indeholder konklusionerne klare tidsfrister, der sætter rammer for arbejdet fremover, tidsfrister, der i vid udstrækning også vedrører det danske formandskab.

Det spanske formandskab er nu gået ind i sin afsluttende fase. Fokus er rettet frem mod det kommende topmøde i Sevilla i juni, og set fra et dansk synspunkt tegner to centrale diskussioner i Sevilla til at blive for det første fastlæggelsen af EU's linje frem mod verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg i september, og for det andet opfølgningen på rapporten fra Rådets generalsekretær, Solana, om, hvordan vi skal indrette samarbejdet i Ministerrådet og i Det Europæiske Råd fremover. Det er en drøftel-

se, der forhåbentlig munder ud i beslutninger om bl.a. større åbenhed med virkning allerede fra og med det danske formandskab.

Herudover er det afgørende spørgsmål frem mod Sevilla set med danske øjne: Hvor langt kan det spanske formandskab bringe udvidelsesforhandlingerne?

Svaret tegner til at blive positivt. Man vil sandsynligvis komme ganske langt, der arbejdes godt og målrettet fra formandskabets og Kommissionens side, og der spores vilje til resultater hos såvel medlemsstater som kandidatlande.

Jeg lægger ikke skjul på, at vi fra dansk side gerne ser, at vi den 1. juli alene står med de budgettunge kapitler og spørgsmål om institutioner, alt andet bør så vidt muligt være på plads. Det understreger jeg også i forbindelse med mine samtaler med kollegaer, både i EU-lande og kandidatlande. Jo flere kapitler, det lykkes at lukke for Spanien, jo bedre et udgangspunkt for det danske formandskab.

Udvidelsen bliver naturligvis det danske formandskabs hovedprioritet, og ambitionen er klar, nemlig at afslutte udvidelsesforhandlingerne med op til 10 kandidatlande på topmødet i København i december.

Jeg gennemfører for tiden et ganske omfattende rejseprogram, og det er mit indtryk, at der er en klar forståelse i såvel EU-lande som kandidatlande for, at tiden nu er inde til at levere i forhold til løfterne, men samtidig er det klart, at vi står over for en række komplicerede problemer: landbrug, strukturfonde, budget, der er usikkerheden om, hvorvidt alle 10 lande nu også vil være klar, der er det cypritiske spørgsmål, og så er der en folkeafstemning i Irland om Nice-traktaten i efteråret.

Om det lykkes at afslutte 1. runde af udvidelsesforhandlingerne i København, er vi i sidste ende ikke selv herre over, men regeringen er indstillet på at prioritere meget klart; ingen skal bagefter kunne sige, at Danmark ikke gjorde sit yderste for at sikre et succesfuldt resultat.

Dette betyder ikke, at alt så skal satses på udvidelsen, og at al kraft skal ofres på udvidelsen, det ville være fejltagelse. Der er nemlig mange og meget vigtige sager, som skal løses af det danske formandskab, dem må vi ikke forsømme, og det vil vi heller ikke gøre, men hovedprioriteten er klar, det er udvidelsen.

Kl. 14.20

Det er endnu ikke muligt for regeringen at give detaljerede oplysninger om prioriteterne for det danske formandskab bortset fra udvidel-

sen. Et endeligt formandskabsprogram kan først foreligge efter Det Europæiske Råds møde i Sevilla. Almindelig kutyme tilsiger, at man fra dansk side bør være tilbageholdende med at præsentere sine ideer og planer indtil da af hensyn til det siddende formandskab. Og det vil regeringen selvfølgelig respektere.

Men en række overordnede rammer for formandskabet tegner sig allerede nu. Danmark står med en omfattende og vigtig dagsorden, en dagsorden af stafetter, som vi overtager og skal bringe videre. De opgaver vil regeringen gøre sit bedste for at løse.

Lad mig nævne en række af de større opgaver, som vi ved vil være på dagsordenen i det næste halvår:

En fortsættelse af kampen mod den internationale terrorisme baseret på et tæt samarbejde mellem EU og USA.

En igangsættelse af drøftelserne om reform af den fælles landbrugspolitik. Det er drøftelser, som skal foregå uafhængigt af udvidelsesforhandlingerne, og som ikke skal afsluttes under dansk formandskab, men som flere EU-lande tillægger stor betydning.

Der skal udarbejdes en ny fælles fiskeripolitik for EU-landene. Det er en omfattende og vanskelig opgave.

Og der skal så vidt muligt findes en løsning i forhandlingerne om den såkaldte skattepakke, der bl.a. handler om adgangen til beskatning af renter på tværs af grænser. Erfaringen viser, at det kan være svært.

Herudover kan man også allerede nu skitsere en række vigtige internationale opgaver for formandskabet. Der er verdenstopmødet om bæredygtig udvikling i Johannesburg, og der er det europæisk-asiatiske ASEM-topmøde i København, begge dele i september. Der er topmøder mellem EU og Rusland, Ukraine, Kina, Japan, Indien og Canada.

Det er eksempler på de vigtigste opgaver, som kendes allerede nu. Flere vil komme til i tiden frem mod 1. juli, ligesom vi som formandskab også skal være indstillet på at kunne håndtere situationer, der opstår uventet. Erfaringer fra andre formandskaber viser, at en international krise eller andet med kort varsel helt eller delvis kan overtage dagsordenen.

Det er regeringens hensigt, at karakteren af det danske formandskab skal være et arbejdsformandskab med åbenhed, et arbejdsformandskab forstået på den måde, at det er resultaterne, der tæller, ikke antallet af møder eller deres

form. Vi vil være omkostningsbevidste, men selvfølgelig skal de møder, der holdes i København og i udlandet, leve op til en standard, som vi kan være bekendt, ellers ville vi nemt blive anset for at være ugæstfri. Åbenhed forstået på den måde, at regeringen vil tilstræbe en meget høj grad af åbenhed og information under formandskabet. Det gælder i forhold til arbejdet i Rådet, det gælder i forhold til pressen og offentligheden i almindelighed, herunder ngo'erne, det gælder i forhold til Europa-Parlamentet, og det gælder selvfølgelig i forhold til Folketinget.

EU-formandskabet bliver den største udenrigspolitiske opgave for Danmark i nyere tid. Regeringen lægger op til et tæt samarbejde med Folketinget. Vi vil tilstræbe løbende information og dialog.

Regeringen vil selvsagt honorere alle sine forpligtelser i forhold til Folketinget, også under formandskabet. Det er samtidig regeringens håb, at Folketinget vil vise forståelse for de særlige betingelser, der vil gælde for ministrenes virke op til og under formandskabet.

En række ministre vil være tvunget til at være i udlandet i længere perioder, og for alle ministre gælder, at de i hvervet som formand for Rådet er forpligtet til at fremme og formidle de løsninger, der kan samle et flertal blandt medlemslandene, også når dette eventuelt går imod nationale danske interesser. Sådanne reglerne, og sådan må de nødvendigvis være.

Lad mig så afslutningsvis sige, at det glæder regeringen, at der her i salen er planlagt en større forespørgselsdebat i maj måned om planerne for det danske formandskab. På det tidspunkt vil regeringen fortsat ikke kunne præsentere det egentlige program, bl.a. af hensyn til det spanske formandskab, men det vil være muligt at give mere detaljerede oplysninger om opgaver og målsætninger for formandskabet, end det er på nuværende tidspunkt.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Som kommende formandsland har Danmark siden den 1. januar været medlem af det, man kalder trojkaen. Det har på det udenrigspolitiske område betydet deltagelse i en lang række møder med tredjelande som led i EU's politiske dialog, senest i tirsdags med Rusland.

Kl. 14.25

EU inddrager i dialogen alle emner, der har aktuel interesse, lige fra nedrustning, terrorbekæmpelse, menneskerettigheder til handels-spørgsmål. Det er mærkbart, at EU's stigende

globale betydning har øget tredjelandes interesse for at have tætte kontakter til Unionen.

Deltagelse i trojkaen er samtidig en god forberedelse til selv at overtage formandskabet, eftersom trojkaen jo ledes af det siddende formandsland. Samtidig har vi gennem deltagelsen i trojkaen haft lejlighed til at følge det spanske formandskab på nærmeste hånd, og jeg må sige, at det spanske formandskab har ydet en aktiv og fortsat yder en aktiv og konstruktiv indsats; det har det gjort i forhold til udvidelsen, Monterrey, Mellemøsten og bekæmpelse af terrorisme.

Formandskabet står over for en særdeles substantiel dagsorden, som statsministeren har været inde på, med mange væsentlige bundne opgaver. Og som statsministeren også var inde på, er udvidelsen på samme tid det danske EU-formandskabs største prioritet og jo samtidig en bunden opgave.

Det kan glædeligvis konstateres, at det spanske formandskab har arbejdet effektivt videre med forberedelsen af ansøgerlandene. Disse har lukket et forskelligt, men alt i alt opmuntrende antal kapitler, f.eks. det vanskelige kapitel om kapitalens frie bevægelighed i Polen, herunder spørgsmålet om udlændinges ret til at købe landbrugsjord og sommerhuse, hvor Polen fik en overgangsperiode på henholdsvis 12 år og 5 år.

Et andet eksempel er det ligeledes følsomme skattepolitiske spørgsmål om, hvornår kandidatlandene skal opfylde EU's minimumsniveau for cigaretafgifterne. Det lykkedes her at få lukket kapitlet med Polen, Slovakiet og Litauen. Polen og Slovakiet fik en overgangsperiode på 5 år og Litauen på 6 år.

En række faktorer, også faktorer uden for Danmarks kontrol, må falde på plads, hvis målsætningen skal nås. Det er i den forbindelse afgørende, at danske prioriteter på andre områder, f.eks. reformer af EU's interne politik og herunder landbrug, afstemmes med udvidelsesambitionen, så der ikke skabes nye betingelser, som kan forsinke eller hindre udvidelsen.

Ved indgangen til det danske formandskab må det forventes, at forhandlingerne vil være nået til en fase, der for alvor er blevet vanskelig. Den helt store udfordring bliver de budgettunge kapitler: landbrug, regionalpolitik og budgettet, hvor de 15 EU-lande kun i bedste fald vil være nået til enighed om en fælles holdning, inden det spanske formandskab er forbi.

Det mest sandsynlige scenario vil være, at det også bliver en opgave for det danske formand-

skab at opnå en fælles EU-holdning til større udestående vedrørende landbrugskapitlet og budgetkapitlet, og derefter skal der så søges en forhandlingsløsning med kandidatlandene; altså først bliver vi enige, og så skal vi blive enige med kandidatlandene. Og det sidste kommer jo nok til at ligge i vores periode.

Derfor bliver opfyldelsen af vores målsætning om at få udvidelsen på plads med ti lande selvfølgelig vanskelig. Der skal imidlertid ikke herske tvivl om, at regeringen vil gøre sit yderste, for at målet nås.

Formandskabet for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, FUSP'en, som det kaldes, skal også varetages i tæt samarbejde med den høje repræsentant for Kommissionen.

Hovedparten af arbejdsopgaverne inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik vil være afledt af aktuelle internationale begivenheder, som vi selvfølgelig ikke kan vide, hvornår kommer, og af hvad art bliver. Danmark vil søge at sikre hurtige og relevante EU-reaktioner, når de dukker op, og generelt søge at styrke EU's internationale rolle.

Ud over de spørgsmål, der måtte opstå, og som vi ikke kan forudse, må Mellemøsten, Afghanistan og det vestlige Balkan derimod forudses fortsat at indtage en særlig plads på den internationale dagsorden også under vores formandskab.

Danmark vil under sit formandskab fortsætte EU's engagerede politik i Afghanistan. Vi vil særligt bidrage til gennemførelsen af Bonnaftalen gennem en politisk dialog med de afghanske aktører og Afghanistans nabolande.

Under dansk formandskab skal resultaterne af et i juni afholdt ældreråd gennemføres. Det vil blandt andet sige indsættelse af ny overgangsregering. Vi vil bidrage til at sikre en hurtigt leveret humanitær- og genopbygningsbistand, og vi vil støtte FN's rolle i fredsprocessen i Afghanistan, også om nødvendigt ved at forlænge vores bidrag til den internationale stabiliseringsstyrke, som skal styrke genopbygningen af Afghanistan.

I Mellemøsten vil vi fortsætte det spanske formandskabs forsøg på at få standset volden og skabe udsigt til en politisk løsning for den israelsk-palæstinensiske konflikt.

Kl. 14.30

Det spanske formandskab har generelt ønsket at styrke EU's fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Det er vi enige i. Krisestyring bliver her et kerneområde. På rådsmødet den 11. marts 2002

besluttede man den første EU-ledede krisestyringsoperation, politimissionen i Bosnien, som EU overtager fra FN den 1. januar 2003, og som jeg nævnte ved en tidligere debat, bliver det under en dansk ledelse. Det er en civil operation, som Danmark kan være fuldt med i.

Men Spanien har også taget hul på diskussionen om EU's første militære krisestyringsoperation. Det Europæiske Råd i Barcelona erklærede sig rede til at tage ansvaret for en opfølgning af NATO's nuværende fredsbevarende operation i Makedonien. For at nå dette mål skal der arbejdes videre med relationerne mellem EU og NATO, men forsvarsforbeholdet tillader jo ikke Danmark at deltage i en EU-ledet militæroperation, og vi må i givet fald trække vore styrker i Makedonien hjem. Det vil sandsynligvis ske i løbet af dette år, hvis man altså bliver enige imellem EU og NATO om, at EU kan overtage AMBER FOX-missionen.

En aktiv indsats mod terrorisme som opfølgning på angrebet den 11. september sidste år er en af det spanske formandskabs vigtigste prioriteter, og vi støtter det naturligtvis fuldt ud. Der er derfor lagt op til en kontinuitet i kampen mod terrorisme mellem formandskaberne, og samarbejdet om bekæmpelse af terrorismen under vores formandskab vil tage afsæt i de resultater, som måtte blive opnået ved afslutningen af det spanske formandskab.

På nuværende tidspunkt kan jeg sige følgende om status for det spanske formandskab og om udsigterne for det danske formandskab:

Vi venter, at rammeafgørelserne om henholdsvis bekæmpelse af terrorisme, den europæiske arrestordre og fælles efterforskningshold vil blive endeligt vedtaget under det spanske formandskab. Under dette formandskab fortsættes den systematiske vurdering af forbindelserne med tredjelande ud fra, hvorvidt disse lande eventuelt støtter terrorisme. Foreløbig har man besluttet at indføre en klausul i EU's aftaler med tredjelande med krav om en indsats på dette område.

Fra dansk side vil vi arbejde videre med de analyser, der er foretaget af tredjelande og deres indsats i kampen mod terrorisme. Målet med disse analyser er at udvikle EU's instrumenter, så de kan anvendes til at forpligte tredjelande til at gå mere aktivt ind i den internationale indsats mod terrorisme.

Det spanske formandskabs indsats vil også indebære en styrkelse af samarbejdet med USA inden for retlige og indre anliggender. Her er

målet forhandlinger om udarbejdelse af en aftale mellem EU og USA om udlevering og om gensidig retshjælp.

Der er under det spanske formandskab konkrete drøftelser i EU-kredsen om, hvad det nærmere indhold af en sådan aftale skal være. Det er håbet, at forhandlingerne mellem EU og USA vil kunne afsluttes under dansk formandskab.

En hovedprioritet under det danske formandskab vil være en udbygning af samarbejdet med USA i kampen mod terrorisme og samarbejdet med USA i det hele taget, som vi drøftede sidst, og som Folketinget netop har givet sin tilslutning til.

Endelig har det spanske formandskab også lagt vægt på bistand til tredjelande som opfølgning på FN's Sikkerhedsråds resolution 1373. Det vil være en selvstændig interesse for det danske formandskab at sikre en effektiv og fuldstændig gennemførelse af relevante FN-sikkerhedsrådsresolutioner, herunder 1373. I den forbindelse vil vi også være opmærksomme på behovet for multilateral og bilateral bistand til tredjelandes arbejde med at følge op på resolutionerne. Ligeledes vil det være væsentligt at sikre en effektiv og højprofileret opfølgning på EU's handlingsplan mod terrorisme.

Det er derudover også nødvendigt, som vi også var inde på i sidste debat, det var i et svar til hr. Jeppe Kofod, at klippe græsset under terrorismen. Ud over bestræbelserne på at skabe udsigt til en politisk løsning i Mellemøsten må der derfor også sættes ind på den sociale og økonomiske front. Regeringen har derfor fortsat den aktive linje med hensyn til at gøde jorden for verdenstopmødet i Johannesburg.

Under spansk formandskab er vi kommet et stykke ad vejen mod Johannesburg. I Barcelona blev det slået fast, at topmødet skal nå en global aftale om bæredygtig udvikling. Og regeringen vil arbejde hårdt for en konkret og praktisk global aftale i Johannesburg til september med hovedemnerne god regeringsførelse, forbedret markedsadgang, øget udviklingsbistand og kamp mod terrorisme. I en sådan aftale skal såvel ilandene som ulandene forpligte sig. Det konkrete indhold vil i sidste ende være et resultat af en konkret forhandling mellem Nord og Syd, som jo er i gang.

Som det også vil være fremgået af statsministerens besvarelse, står vi over for en usædvanlig omfattende dagsorden. Ikke alene skal en lang række store og vanskelige opgaver håndteres, men mange af disse skal også ifølge allerede

trufne beslutninger bringes til afslutning under det danske formandskab, forhåbentlig først og fremmest udvidelsen.

Det betyder så også, at vi skal formulere en ny filosofi og strategi for de lande, som nu bliver Europas nye naboer, det, vi kalder ny nabostrategi. Opgaven består i at sætte et positivt præg på udviklingen gennem en klar og gennemtænkt prioritering af de mange bundne opgaver med fokus på at tilføje den fælles udenrigspolitik, lovgivningsprocessen og den åbne koordination fremdrift på de områder, som flertallet, herunder Danmark, finder væsentlige.

Kl. 14.35

Forhandling

Charlotte Antonsen (V):

Når Danmark den 1. juli overtager formandskabet for EU, er det samtidig et af de mindste lande, der kommer til at stå i spidsen for de 15 medlemslande. Det viser noget af styrken ved EU, at der er en udbredt hensyntagen til alle lande, store som små.

Når vi taler om EU-formandskab, gælder der det, at alle lande har præcis samme adgang til at lede EU, og det bidrager til at sikre sammenholdet. EU er et frivilligt samarbejde. Alle må tage hensyn til hinanden. Ved medlemskab af EU får det enkelte land reelt langt større indflydelse på udviklingen i Europa samt i stigende grad også indflydelse på globale spørgsmål. Europæiske lande, der ikke er i EU, har ikke megen indflydelse på de store spørgsmål.

Der er ingen tvivl om, at vi i Danmark har haft stor indflydelse på den førte politik især inden for de sidste 10 år, hvor den store og altoverskyggende opgave har været udvidelsen med de øst- og centraleuropæiske lande.

Da Danmark havde formandskabet i 1993, lykkedes det at få vedtaget, at ansøgerlandene skulle optages på et objektivt grundlag. Det var en meget vigtig beslutning, fordi det således ikke bliver tilfælde politiske prioriteringer, der kommer til at afgøre, hvilket europæisk land der får lov at komme ind i EU, og hvilket land der må vente med medlemskab. Derfor bliver det sådan, at ansøgerlandene bliver optaget, når de har gennemført hele den eksisterende EU-lovgivning samt lever op til de almindelige krav om menneskerettigheder og demokrati.

Det er helt klart en dansk fortjeneste, at de baltiske lande, der tidligere var underlagt Sov-

jet, nu har samme chance for EU-medlemskab som de store central- og østeuropæiske lande. Igennem hele optagelsesforløbet har Danmark haft det som en klar prioritet.

Under det nuværende spanske formandskab er det lykkedes at færdigforhandle stort set alle de sidste politiske områder. Nogle steder har ansøgerlandene fået overgangsordninger, men det overordnede billede er, at ti af ansøgerlandene ser ud til at være parate til optagelse under et kommende dansk formandskab, og det vil så sige i indeværende år.

Det, der mangler, er imidlertid ikke de letteste emner. Det drejer sig om landbrugs- og strukturpolitikken, og det er som bekendt en stor del af det samlede EU-budget. Det, der bliver vores opgave i EU, er at tage fra de rige lande og give til de fattige. Budgetloftet er på ca. 1 pct. af bruttonationalproduktet, og det ligger fast. Hvis det lykkes at udvide medlemskredsen med de ti nye ansøgerlande, må de nuværende medlemslande imødesee en mindre strukturstøtte, som i EU gives til de fattigste.

Tilsvarende bliver der også på landbrugsområdet et klart behov for at reducere statsstøtten. Det kan vi dog ikke klare under det danske formandskab. Den nuværende landbrugsreform løber til 2006, så det bliver i 2006, at vi for alvor kan tage fat på at reducere landbrugsstøtten i EU, så landbruget ligesom andre erhverv i Europa kan stå på egne ben.

Ellers har vi netop fra udenrigsministeren hørt om de andre sten, der ligger på vor vej frem mod den endelige udvidelse: cypenproblemet, afstemningen i Irland, er det en nationalist eller europæer, der bliver præsident Slovakiet? Det er ikke nogen let sag at få Østudvidelsen gennemført, men der må ikke herske nogen tvivl om, at vi agter at gøre alt, hvad der står i vor magt, for at nå målet inden årets udgang.

Efter den 11. september er en anden sag rykket op på dagsordenen: bekæmpelsen af den internationale terrorisme. Det er topprioriteret under det nuværende formandskab, og det vil også være højt prioriteret under det danske formandskab.

Og apropos den forrige debat, som vi lige har haft her i Folketingssalen, er bekæmpelse af international terrorisme et glimrende eksempel på, at et samarbejde med amerikanerne er et must.

Terrorisme er demokratiets allerværste fjende. Derfor må vi lægge mange kræfter i at bekæmpe den, også gennem samlingen af Europa

på et solidt grundlag af demokrati, markedsøkonomi og menneskerettigheder.

Kl. 14.40

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg har fuld respekt for, at man ikke kan gå i detaljer med det danske formandskab på det her tidspunkt, og det bliver der også en senere lejlighed til. Jeg var måske nok en anelse skuffet over, at partiet Venstre ikke kunne tegne i hvert fald nogle lidt bredere linjer, der fortalte, hvad man ønsker, at formandskabet skal ende med.

Jeg er med på, at der er mange problemer på strækningen, men hvad vil Venstre f.eks. på forbrugerområdet? Hvad vil Venstre, når det gælder miljø? Hvad vil Venstre, når det gælder energipakken? Der er ud over selve formandskabet en række helt centrale spørgsmål, som kommer til diskussion i andet halvår, når det gælder udvidelsen. Det tror jeg vi har bred enighed om i Danmark. Så jeg synes, at vi også i dag skulle bruge lejligheden til at trække den lidt bredere linje: miljø, forbrugerbeskyttelse osv., osv. Men det hørte vi ikke noget om fra Venstre, det vil sige, at Venstre måske ikke har nogen holdning og ikke noget synspunkt på det område.

(Kort bemærkning).

Jeppe Kofod (S):

Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, hvad man har tænkt sig, og hvad man konkret har gjort for at sikre, at det verdensstopmøde om bæredygtig udvikling, som skal foregå senere på året til august og september i Johannesburg, bliver en succes. Jeg ved godt, at den danske regering har gjort alt, hvad man ikke skal gøre, for at sikre, at det bliver en succes, nemlig nedskæringen af ulandsbistand, miljøbistand osv. Men hvad gør man, og hvad forestiller man sig? Jeg har nemlig desværre ikke hørt et eneste ord om f.eks.

spørgsmålet om massive investeringer i miljøforbedringer, og at man også på verdensstopmødet skal diskutere og bryde den onde cirkel, der er imellem økonomisk vækst og miljøbelastning. Hvad har Venstre tænkt sig i den sammenhæng? Vil man gå med ind og arbejde for at bryde den onde cirkel omkring belastning af miljøet ved økonomisk vækst, eller er man sådan set også ligeglad med det område?

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Det er også under den kategori, der hedder efterlysninger. Jeg forstår meget vel, at regeringen ikke kan fremlægge et detaljeret program for prioritering i forbindelse med formandskaberne. Men når man tænker på tidligere formandskaber, er det ekstremt pauvert. Jeg har kun hørt to udmeldinger i den offentlige debat om, hvad den danske regering ville være optaget af. Det har været europaministeren, der har set det som en hovedprioritet at holde fremmede ude og inspirere EU i den sammenhæng. Så har det været sundhedsministeren, der vil gå ind og bekæmpe fedme i EU. Man kunne kalde det de to f'er: fedme og bekæmpelse af fremmede. Jeg ved ikke, om de hænger sammen. Men er det et udtryk for, at regeringen ikke har visioner for, hvordan verden skal formes? Man kan jo godt melde ud. Det har de to fagministre jo vist. Har regeringen virkelig ikke større prioriteringer?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Regeringen og Venstre har meget, meget travlt, når vi taler om EU. Vi har ikke, som hr. Villy Søvndal siger, to prioriteter, men vi har tre prioriteter. Det var i øvrigt ikke nogen af dem, hr. Villy Søvndal nævnte.

Det drejer sig om Østudvidelsen, Østvidelsen og Østudvidelsen. Det, der er meget magtpåliggende for os, er, at vi ikke forkludrer Østudvidelsen ved at komme med alverdens nye ting. For hver gang, man kommer med et nyt kontroversielt forslag i EU, lægger man samtidig også op til en ny splid i EU. Vi har ikke behov for splid. Vi har behov for samling i Europa.

Det er klart, at der kommer en stribe andre sager på dagsordenen under det danske formandskab. Nu har vi jo ikke tidobbelt taletid i dag, og som bekendt er det jo en forespørgsel, som både drejer sig om det nuværende spanske og om det kommende danske formandskab.

Men det er klart, at der kommer en række emner op. Der kommer miljø, som hr. Jeppe Kofod spurgte om. Der kommer asbest på arbejdsmarkedsområdet, som man allerede er blevet orienteret om i Arbejdsmarkedsudvalget. Der kommer en stribe forslag, hvor hovedparten af dem naturligvis er sager, som videreføres fra tidligere formandskaber.

Vi ønsker Østudvidelsen på plads, og derfor agter vi altså ikke at forkludre det hele ved at kaste alverdens forslag på dagsordenen.

Kl. 14.45

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det, regeringen har at byde på, lyder ikke ret ambitiøst.

Men jeg vil godt stille et konkret spørgsmål om det, der dog antydes, altså at man skal overføre midler fra den rige del af verden til den fattige. Men hvorfor arbejdede regeringen så på i forbindelse med Barcelonatopmødet at underminere EU's fattigdomsmålsætning om halvering af fattigdommen inden 2010? Det var en målsætning, som den danske regering fik undermineret, således at topmødet i Barcelona vedtog en svækket fattigdomsmålsætning.

Men skal det, man siger nu, forstås sådan, at den danske regering nu går ind for, at FN's opfordring om halvering af fattigdommen skal man kæmpe for både på Johannesburgtopmødet og andre steder? Det ville unægtelig være positivt, hvis det var tilfældet. Men jeg er meget spændt på at høre, om det har konkret form, eller om det bare er tomme ord.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Der var jo ikke ret meget af det, fru Charlotte Antonsen nævnte i sin tale, som man kan være uenig i. Vi er i hvert fald fra radikal side helt enige i hovedprioriteten, nemlig udvidelsen med de øst- og centraleuropæiske demokratier.

Men jeg synes nok, at fru Charlotte Antonsen slap meget hurtigt og meget let igennem de vanskeligheder, der faktisk forestår. For eksempel blev det nævnt, at de nuværende landbrugsordninger løber frem til 2006, men udvidelsesforhandlingerne skal jo være afsluttet i år. Jeg synes, det ville have været klædeligt, hvis fru Charlotte Antonsen kunne komme herop og sige, hvad det konkret er for nogle vanskeligheder, som skal overvindes, og som skal klares under det danske formandskab. Hvis ikke det danske formandskab løfter den opgave, er udsigterne jo lange, for efterfølgende kommer der nogle lande, som måske er mindre godt i stand til at klare de vanskeligheder, som Danmark burde kunne klare.

Så jeg synes, at det ville være godt med en lidt mere realistisk og lidt mere tilbundsående beskrivelse af de reelle problemer fra Venstres side.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg synes, at jeg fik et ikkesvar fra fru Charlotte Antonsen, for vi er jo overhovedet ikke uenige om – det er fru Charlotte Antonsen sig formentlig også meget bevidst – at udvidelsen for SF er det helt overordnede vigtige i den proces, vi skal i gang med.

Men normalt har det været sådan, at når lande havde formandskabet, havde de nogle ting, som specielt de lande var optaget af. Det svenske formandskab havde nogle punkter, der var helt oplagte punkter for det svenske formandskab. Men det kan godt være, at jeg har hørt forkert, men jeg har faktisk kun hørt to udmeldinger i den offentlige debat om, hvad der var vigtigt for et dansk formandskab. Det var europaministeren, der pegede på, at det er vigtigt at inspirere andre europæiske lande til at holde fremmede ude. Og så tror jeg, det var i går, at sundhedsministeren nævnte et fælles europæisk initiativ imod fedme. Det kan være meget på sin plads, men man kan stadig væk godt spørge også i forhold til kompetencefordeling og sådan noget, om det er det vigtigste punkt.

Undskyld mig, men det, jeg savner, er lidt svung over det her, lidt visioner og fremtidsvisioner for det kontinent, vi befinder os på. Eksisterer sådanne?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg kan se, at Folketingets partier har været omhyggelige i valget af taktik i dag, for det er i hvert fald en taktik, vi ikke har set før. Det plejer altid at være sådan, at Venstre bliver beskyldt for, at vi er alt for villige i EU, og at vi vil alt for meget og for hurtigt. Men denne gang har man altså haft fat i en eller anden pincet, og så efterlyser man, at jeg skulle have talt om alverdens detaljer om det ene og det andet og det tredje.

Ja, vi skal nok komme ind på flere detaljer, når vi når til forespørgslen den 21. maj, som alle partierne står bag, hvor vi jo har en mulighed for at gå i detaljer med det danske formandskab. Det er Folketingets partier bevidst, at man ikke i EU går ind i detaljer og drøfter det kommende danske formandskab, så længe vi har et spansk formandskab siddende, for så bliver der total forvirring, og det er meget uvenligt over for det spanske formandskab. Det er i øvrigt ikke noget, man plejer at gøre, og derfor kommer der ikke så mange detaljer.

Jeg skal dog svare på de spørgsmål, der er kommet. Først til hr. Keld Albrechtsen: Vi tager fra de rige og giver til de fattige i EU. Det, jeg tænker på, og det, jeg nævnte i min ordførertale, var strukturfondene. Det ligger i sagens natur, at hvis der kommer flere fattige ind, er der altså nogle, der tidligere har fået store beløb fra strukturfondene, som så ikke længere kan få. På sigtgælder det også landbrugspolitikken.

Kl. 14.50

I Barcelona lykkedes det os at hæve gennemsnittet for støtten for ulandsbistanden. Var det ikke et vigtigt resultat, vil jeg spørge hr. Keld Albrechtsen. Det er rigtigt, at vi definerer fattigdom anderledes i Danmark, end vi gør i de andre lande, og derfor kunne vi ikke være med i den fattigdomsdefinition, men det har jo intet at gøre med bekæmpelse af fattigdom. Det var en rent teknisk diskussion. Resultatet af Barcelona-mødet var, at vi hævdede Europas ulandsbistand med et betragteligt antal milliarder.

Johannesburg vender vi tilbage til. Det er klart, at Venstre har samme målsætning på det miljøpolitiske område, som den forrige regering havde. Vi har lidt andre virkemidler, og derfor har vi i øjeblikket en debat mellem den nye Venstremiljøminister og nogle ordførere fra Socialdemokratiet og SF. Men vi har samme målsætning, og det skal selvfølgelig også være det, der bærer vores EU-formandskab på miljøområdet.

Fødevarer blev der spurgt om af hr. Jeppe Kofod. Vi ønsker for at tage noget konkret at styrke fødevarersikkerheden. Vi ønsker at forhindre, at arbejdere får asbest. Så der ligger en masse konkrete sager, og hvis hr. Villy Søvndal ville tage sig tid til at læse europaudvalgspapirerne, kunne han læse alverdens detaljer om det danske formandskab. De ligger allerede i dag i svar til Europaudvalget.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg vil gerne sige til fru Charlotte Antonsen, at jeg ikke tror, at der er nogen, der forlanger detaljer i dag. Det, vi efterlyser, er visioner på nogle af områderne. Dem kan man jo så tit høre både regeringsmedlemmer og medlemmer af regeringspartierne udtrykke i aviserne. Så må man vel også kunne gøre det her fra talerstolen.

Fru Charlotte Antonsen siger, at der er tre prioriteter, nemlig Østudvidelsen, Østudvidelsen og Østudvidelsen. Jeg er meget glad for, at statsministeren undervejs sagde, at al kraften ikke skal sættes på udvidelsen. Det er sådan en udta-

lelse, som vi selvfølgelig vil holde statsministeren og regeringen fast på.

Derfor synes jeg ikke, der er noget forkert i, at vi også her i dag spørger: Hvilke andre områder end Østudvidelsen er der? Jeg tror, at samtlige partier i Folketinget er enige i den, og vi vil bakke regeringen op til enhver tid, så der kan blive så stor succes omkring udvidelsen som overhovedet muligt. Men der er andre prioriteter, som også er vigtige.

Lad os bare tage et eksempel. Det er sådan, at hvidbogen om fødevarersikkerhed har 2002 som en tidshorisont. Det vil sige, at det er under det danske formandskab, der skal lægges linjer i forhold til salmonella og listeria og de andre vigtige fødevarerpolitiske sager, der er på dagsordenen. Hvad er prioriteterne her? Vil man sætte det på dagsordenen?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Efter de første par korte bemærkninger får jeg lyst til at sige, at jeg da egentlig synes, at det er ganske udmærket, at Venstres ordfører nu i en EU-debat sådan anlægger en holdning om et lidt mere roligt tempo i udviklingen af EU. Det hele skal ikke nødvendigvis gå så stærkt.

At nogle så kalder det et lavere ambitionsniveau – det kunne også være et spørgsmål om, at man fik EU-tempoet sat lidt ned, så man kom i lidt større samklang med befolkningens ønsker. Det er sådan lidt pudsigt, det må jeg give fru Charlotte Antonsen ret i, for tidligere er Venstre tit blevet beskyldt for, at det er gået alt for hurtigt, og at de har haft alt for store visioner.

Nu anlægger Venstre så det, som nogen vil kalde et lavere ambitionsniveau, eller også er det et mere realistisk ambitionsniveau, og så får Venstre også tærsk for det. Men det skal jeg sådan set blande mig udenom.

Fru Charlotte Antonsen nævnte én ting i sit ordførerindlæg, nemlig at der i forbindelse med udvidelsen var nogle udeståender, var nogle ting, der var uafklarede, herunder bl.a. det med Irland og Nicetraktaten. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at få uddybet, hvad der lå i det i forhold til det danske formandskabs ambition om at løfte en udvidelsessag, når den irske situation er uafklaret.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det, vi har bedt fru Charlotte Antonsen om at svare på, er jo ikke detaljer. Det er generelle mål-

sætninger. Hvilke visioner har man for et dansk formandskabs politik?

Derfor synes jeg da, at det er rimeligt at spørge om, hvorvidt regeringen har et praktisk indhold i den der påstand om, at man vil tage fra de rige og give til de fattige, hvilket jo i høj grad er en tanke, som Enhedslisten går ind for.

Men der kommer ikke rigtig noget svar, når man spørger. Jeg synes, det er pinligt internationalt for den danske regering, at den ikke har kunnet tilslutte sig den generelt accepterede internationale målsætning om, at fattigdommen skal halveres inden for en 10-års-periode. Det synes jeg er pinligt, og jeg forstår ikke, hvordan regeringen kan sabotere en sådan udvikling.

Kl. 14.55

Jeg ved da godt, at så kan man ikke samtidig skære ned på ulandsbistanden, og der har den danske regering selvfølgelig et problem. Men det er da noget, som den danske regering bliver nødt til at gøre op med sig selv inden Johannesburgtopmødet, for hvis man fra dansk side fastholder et arbejde, der går ud på at underminere den internationale enighed om at bekæmpe fattigdom, bliver det danske formandskab jo ikke en succes, i hvert fald ikke i forbindelse med Johannesburgtopmødet.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Først til hr. Henrik Dam Kristensen: Vores vision for Europa er et helt Europa, og derfor prioriterer vi Østudvidelsen.

Når statsministeren i sin tale for lidt siden sagde, at al kraft ikke skal benyttes i Øst, er det jo naturligvis, fordi der ligger en stribe andre sager, som det danske formandskab også skal tage sig af. Men det ændrer altså ikke ved, at vores prioritet er Østeuropa. Det er rigtigt, som der blev sagt af hr. Villy Søvndal, tror jeg, at svenskerne havde tre prioriteter. De havde også noget med beskæftigelse og miljø ud over udvidelsen, men vi har Øst som den helt overordnede prioritet.

Jeg svarede faktisk, skal jeg sige til hr. Jeppe Kofod, om fødevarer sikkerheden. Vi er meget opmærksomme på, at det er et vigtigt område at gøre noget for at sikre fødevarer sikkerhed i hele Europa, og derfor er det et af de områder, vi også vil gøre en indsats for ved siden af Østudvidelsen.

Hr. Kristian Thulesen Dahl spurgte om Irland. Som de fleste måske kan huske, i hvert fald

her i huset, stemte irerne jo desværre nej til Nicetraktaten, og da Nicetraktaten samtidig er en udvidelsestraktat, som definerer, hvor store stemmевægte de forskellige lande skal have, er det meget vanskeligt at forestille sig, at Østudvidelsen kommer til at glide glat igennem. Endnu ved vi ikke præcis, hvordan landet ligger i Irland, der kommer måske en folkeafstemning til efteråret, men det er fuldstændig irernes egen sag og ikke noget, vi kan blande os i. Men det er klart, at der er et udestående problem, fordi Nicetraktaten ikke umiddelbart kan blive ratificeret i Irland, så det er en af de mange forhindringer på vejen mod Østudvidelsen.

Når man her i dag efterlyser, at vi skal diskutere 117 andre emner, er det, som om man glemmer, hvor mange forhindringer, hvor mange sten der er på vejen mod Østudvidelsen. Lad os da koncentrere os om dem først, så kan vi diskutere de andre emner senere.

Jeg vender tilbage til hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Når vi kommer så langt i ordførerrækken, vil jeg holde en meget begejstret udvidelsestale, bare for at understrege, at det ikke er det, der skiller i diskussionen.

Jeg synes, jeg bruger meget af min levetid på at læse Europaudvalgets bilag, så dem synes jeg jeg er rimelig ajour med i forhold til, hvad man kan overkomme. Men det, jeg stadig savner, er: Har man ikke større mål end dem, der så at sige ligger naturligt for det danske EU-formandskab? Jeg tænker på de store miljøspørgsmål, som man synes er afgørende. Det var bemærkelsesværdigt, så lidt miljøspørgsmålene fyldte i regeringens gøren sig klar til Johannesburgtopmødet, en klar nedprioritering af miljøspørgsmål.

Hr. Keld Albrechtsen har været inde på, at regeringen har brugt megen tid i Europaudvalget og andre udvalg på at bekæmpe den fattigdomsdefinition, som nu engang er den, hele verden anvender, men hvor Danmark nu pludselig vil have en anden. Det er da et forsøg på at finde hår i suppen.

Det eneste begejstringspunkt, jeg hørte i statsministerens tale om det spanske EU-formandskab, var om liberaliseringer. Jamen så er vi vel ved sagens kerne: det, der skiller i EU-diskussionen, er en højre/venstrediskussion.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg er lidt ked af, at fru Charlotte Antonsen blev lidt fornærmet over, at vi alle sammen stillede spørgsmål om ting, vi ikke fandt i hendes ordførtale. Mit ærinde var ikke at kritisere. Mit ærinde var at spørge oprigtigt til en analyse af f.eks. landbrugsproblemerne i forbindelse med udvidelsen. Jeg fandt ingen analyse, og jeg har heller ikke hørt den i de senere svar, fru Charlotte Antonsen er kommet med.

Kl. 15.00

Fru Charlotte Antonsen sagde udtrykkeligt, at de nuværende landbrugsordninger løber til 2006, men ikke desto mindre skal udvidelsen, udvidelsesforhandlingerne, være færdiggjort i 2002. Det er i hvert fald ambitionen, og den ambition deler Det Radikale Venstre. Hvad betyder det for udvidelsesforhandlingerne, at vi ikke kan ændre landbrugsordningerne før 2006? Eller hvor meget råderum har vi til at ændre landbrugsordningerne, inden vi afslutter landbrugsforhandlingerne i forbindelse med udvidelsen? Jeg synes, man skal gå ind i spørgsmålenes substans og lade være med at blive så fornærmet, for det var ikke det, der var meningen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er vedrørende det, fru Charlotte Antonsen siger om den irske situation.

Man kan jo ikke forstå det, Venstres ordfører siger her i dag, anderledes, end hvis der ikke senest til efteråret er fundet en løsning på den irske situation – altså at der har været en ny folkeafstemning, der i givet fald har medført et ja til Nicetraktaten – er det en sten på vejen mod udvidelsen, og så kan udvidelsen vel ikke finde sted. Hele retorikken har jo været, at Nicetraktaten var en forudsætning for EU-udvidelsen; vi har hørt så mange gange her i Folketingssalen, at hvis Nicetraktaten ikke blev gennemført, kunne udvidelsen ikke finde sted.

Og det, fru Charlotte Antonsen siger i dag, er, at hun fastholder, at hvis Nicetraktaten ikke er ratificeret af alle medlemslande og altså også Irland, finder udvidelsen ikke sted. Kan det tolkes anderledes?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Ja, det er rigtigt, at jeg glemte at svare fru Elisabeth Arnold.

Med hensyn til landbrugspolitikken er det svært at svare kort, men det ligger fast, at der er et loft over EU's samlede udgifter, og vi har for nylig set et forslag fra Kommissionen, som har spillet ud med, hvordan Østudvidelsen klares inden for loftet. Det er som bekendt et forslag, der opererer med, at de østeuropæiske lande skal have andel i EU-støtteordningerne, op til 25 pct. frem til 2006.

Det er et spørgsmål, der er åbent til forhandling, for det er klart, at EU-landene skal blive enige med de østeuropæiske lande om det spørgsmål. Det er også klart, at hvis vi kigger længere ud i fremtiden, er det selvfølgelig ikke holdbart, at man har to forskellige støtteordninger til to grupper af lande i EU, så på lang sigt skal man selvfølgelig kun have én ordning. Det var det, fru Elisabeth Arnold spurgte om.

Vi må altså erkende, at sådan er det. Man kan ikke på længere sigt have to grupper af lande, og derfor er det også muligt, at man på det mere overordnede plan bliver nødt til at sætte nogle sigtelinjer for, hvordan og hvornår landbrugsstøtten skal barberes ned. Vi ønsker ikke fra dansk side at åbne hele landbrugsreformdiskussionen, for vi er simpelt hen bange for, at så farer landene i den grad i totterne på hinanden. Det er jo velkendt, at der er seks lande i Europa, der har valg til deres parlamenter inden for det næste års tid, så der er lagt alt muligt i kasketloven, som kunne føre til det helt store skænderi, hvis vi åbnede en stor og detaljeret landbrugsdiskussion, så det agter vi ikke at gøre.

Man kan godt forestille sig, at der kunne komme nogle sigtelinjer, og det spørgsmål skal da nok komme på dagsordenen – ja, det gør det jo allerede her til sommer i forbindelse med midtvejsforhandlingerne om landbrugspolitikken. Men ikke den store reform, den må vente til efter Østudvidelsen.

Til hr. Villy Søvnald: Ja, de store miljøspørgsmål er netop noget af det, vi skal bringe op på internationalt plan i Johannesburg. Noget af det, vi gerne vil arbejde for, er en fælles CO₂-afgift. Det er velkendt, og det har den forrige regering i øvrigt også arbejdet for. Det er ikke så let, men det vil vi meget gerne arbejde for.

Hr. Villy Søvnald siger selv, at det i højere og højere grad er en højre/venstrediskussion. Ja, vi mangler jo stadig hr. Villy Søvnald som en ren tilhænger af EU, før vi kan få en normal højre-/venstrediskussion, men vi håber, det kommer.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Det er altså vanskeligt at blive ved med at gentage spørgsmålene, når man ikke rigtig får nogen svar, men må konstatere, at regeringen ikke har nogen plan for, ikke nogen visioner om, hvordan en bekæmpelse af fattigdommen skal gennemføres. Det arbejde, man har gjort indtil nu på Barcelonatopmødet, var at forsøge at spænde ben for halvering af fattigdommen – jo, det var det, må jeg sige til fru Charlotte Antonsen.

Nu kommer så diskussionen om afvikling af landbrugsstøtten, og det har man heller ingen planer for. Tværtimod siger man, at det spørgsmål skal slet ikke op, det skal slet ikke diskuteres.

Kl. 15.05

Hr. Thulesen Dahls spørgsmål om Nicetraktaten var også relevant, og her venter vi også spændt på et svar. Det kan jo ikke være rigtigt, at man nu skal true den irske befolkning ved at sige: Nu bliver I altså tvunget til at stemme for denne traktat, som godt nok er en meget elendig traktat, for ellers står I i vejen for alt muligt andet. Det er en revolverpolitik, som jeg tror den irske befolkning vil reagere kraftigt imod, og jeg håber, at man vil anerkende fra Venstres side, at man må respektere det irske nej og lægge sine planer ud fra den forudsætning, at Nicetraktaten sandsynligvis aldrig kommer til at træde i kraft. Det vil være det demokratisk rigtige at gøre, og det håber jeg fru Charlotte Antonsen kan bekræfte.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg glemte at kvittere for, at jeg faktisk synes, at fru Charlotte Antonsen var meget morsom, sidste gang hun var på talerstolen; det synes jeg altid man skal kvittere for i en forsamling som denne.

Uden at grine redegjorde fru Charlotte Antonsen for – og det synes jeg også er udtryk for en stor kunst – at regeringen havde lige så høje miljøpolitiske mål som den tidligere regering, men bare ville tage andre midler i anvendelse. Den evne til sort humor er ganske uovertruffen, og derfor kunne man jo også være bekymret. Hvis det er med den forståelse, regeringen vil tage fat på miljøspørgsmål i Johannesburg, ligesom man har gjort herhjemme, er det måske godt nok, at man ikke er så optaget af miljøspørgsmål, hvis det er med den dagsorden. Det er det ene.

Det andet er Venstres vedtagelsesforslag, og det synes jeg er soleklart. Den nuværende regering er optaget af liberalisering og frihandel og støtter sig på de højreorienterede regeringer i EU. Vi er optaget af miljø, vi er optaget af sociale spørgsmål, og det vil sige, at hvis der er noget, der går i den rigtige retning, stemmer vi for, og går det i den forkerte retning, stemmer vi imod, sagt som en forbrugeroplysning. Sådan gør vi i øvrigt også her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Problemet med SF's EU-politik er, at hvis SF ikke får sin vilje, vil SF ud af EU. Det var det problem, jeg påpegede, for hvis det bare var den sædvanlige diskussion for og imod, højre og venstre, var det jo meget fint og konstruktivt, men desværre er SF jo ikke nået hele vejen til snorene. SF er ikke et japarti endnu, men vi glæder os da, for det nås vel en dag.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl fra forrige runde og også til hr. Keld Albrechtsen: Vi respekterer folkeafstemninger i Europa; jeg havde nær sagt, at det er vi de første til at sige, al den stund vi benytter dem meget i Danmark. Jeg omtalte, at irerne skal have en folkeafstemning, og at der blev stemt nej til Nicetraktaten, som en sten på vejen. Det vil jeg gerne holde mig til, for jeg mener, det vil være meget, meget upassende, hvis vi her i det danske parlament begynder at drøfte noget, der er et rent irsk anliggende. Men det er ikke nogen let sag, når alle ved, at Nicetraktaten er udvidelsestraktaten, altså den, der skal sikre, at man får de stemmer, der nu er blevet aftalt, og det rigtige antal pladser i Europa-Parlamentet, osv.

Svaret til fru Elisabeth Arnold har jeg glemt at få med herop, men hende har jeg vist i øvrigt også svaret, for jeg kan i hvert fald se, at hun har forladt stedet, så det vil jeg ikke bruge mere tid på, men i stedet sige til hr. Keld Albrechtsen om det med de fattige: På Barcelonatopmødet lykkedes det immervæk at give de fattigste lande, ulandene, 60 mia. kr. frem til 2006. Jeg ved godt, at hr. Keld Albrechtsen og SF er meget vilde med at excellere i alverdens tekniske detaljer og definitioner af det ene og det andet, men det må være resultaterne, der tæller for de fattige. For de fattige er 60 mia. kr. en god håndsrækning, og det er altså lykkedes at få flere lande til at bidrage med mere ulandsbistand.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu var det jo fru Charlotte Antonsen selv, der i sit ordførerindlæg valgte at bringe Irland og den irske situation med Nicetraktaten på banen, og når man overhovedet bringer det op, er det svært at forstå det som noget andet end enten et forsøg på at presse irerne eller et forsøg på allerede nu at bruge det indenrigspolitisk og over for andre EU-lande og sige: Hvis der nu går noget galt med udvidelsen, ja, så er det altså irernes skyld.

Kl. 15.10

Enten bruger man det til at presse dem ved en folkeafstemning, eller også vil man bruge det som en dårlig undskyldning for den ambition, man selv lægger for dagen. Det er svært at finde ud af, hvorfor fru Charlotte Antonsen ellers vælger at bringe det op. Hvis det er et rent irsk anliggende, som fru Charlotte Antonsen siger, og det skal betragtes som sådan, og man i virkeligheden ikke rigtig skal forholde sig til det og gå videre ind i det, hvorfor blev det så bragt op i ordførertalen? Det kan jeg ikke få til at hænge sammen.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg kan sige til hr. Thulesen Dahl, at jeg bragte det op i ordførertalen, fordi det er relevant. Jeg synes nemlig, det er vigtigt, at vi fortæller befolkningen, at Østudvidelsen er en prioritet for Danmark, men ikke nogen let sag, og at Irland ligesom Cypern, landbrugspolitik og strukturpolitik er et af eksemplerne på, at der er en masse sten, der skal fjernes på vejen, før vi når frem til Østudvidelsen. Det synes jeg er vigtigt at vide, når vi i dag drøfter to formandskaber, og Øst er højt prioriteret i begge formandskaber.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Hr. Poul Nyrup Rasmussen som ordfører.

Poul Nyrup Rasmussen (S):

Dette efterår bliver som bekendt et af de vigtigste i Europas nyere historie. Ikke fordi Danmark skal være formand, men fordi tingene er tilrettelagt sådan, at de beslutninger, der skal træffes under det danske formandskab, får vidtrækkende betydning for hele Europa og dermed også for os.

Jeg synes, vi i dag skal glæde os over, at tingene er lagt rigtig godt til rette for det kommende danske formandskab. Her godt halvvejs igen-

nem det spanske er der gjort fornuftige fremskridt, som også vil gavne vore muligheder for samarbejde. Prioriteterne er klare, og når det gælder udvidelsen, har spanierne i samarbejde med Kommissionen faktisk stille og roligt gjort kolossale fremskridt i forhandlingerne med ansøgerlandene. Det ligger rigtig godt, synes jeg vi må sige som en helt overordnet vurdering.

Når det gælder det indre marked, er resultaterne derimod ikke imponerende. EU-topmødet i Barcelona levede ikke op til Socialdemokratiets forventninger. Der blev taget et lille skridt i retning af åbning af markedet for energi og finanser, men intet reelt fremskridt for mennesker, job og uddannelse, desværre kun pæne ord. Jeg havde gerne set en stærkere indsats fra dansk side. Politiske resultater kommer nu engang ikke af sig selv, der skal arbejdes målrettet og beslutsomt, og det skal der også under det danske formandskab.

Formandskabet for det europæiske samarbejde er en stor opgave. Særinteresser må træde i baggrunden, og de klare fælles interesser må bringes i forgrunden. Men hvis vi skal sætte præg, hvis vi skal gøre en forskel, må det danske formandskab bygge på klare holdninger, klare prioriteringer og lederskab. Man skal vide, hvor man vil hen, og der skal meldes klart ud.

Vi ved fra det finske, det portugisiske og ikke mindst fra det svenske formandskab, at det kan nytte. Klare holdninger og ledelse kan sætte præg. Sverige sagde eksempelvis, at man ville bygge formandskabet på tre prioriteter, nemlig udvidelsen, beskæftigelsen og miljøet, og man gjorde rent faktisk fremskridt på alle tre områder.

Jeg vil opfordre regeringen til at være lige så klar i mælet. Det danske formandskab i 1993 viste os jo, at det kan lade sig gøre at sætte præg. Det var her, grundlaget blev skabt for målet om et helt Europa, og de konkrete kriterier i det arbejde, der skal føre frem til udvidelsen af EU, blev fastlagt her. Udvidelsen var dengang det vigtigste for Socialdemokratiet, og det er fortsat det vigtigste.

Jeg vil gerne være meget klar: Socialdemokratiet ønsker at se afslutningen på et 10-årigt dansk udenrigspolitisk arbejde fra København i 1993 til København i 2002, den største og vigtigste periode i dansk udenrigspolitisk arbejde efter krigen. Regeringen har alle muligheder for at gøre det arbejde færdigt, at slutte den historiske cirkel her i Danmark, hvor den startede. Det er nok værd at sætte kræfterne ind på, og jeg vil

gerne sige, at Socialdemokratiet vil være en afgørende konstruktiv partner i denne indsats sammen med vore søsterpartier i Europa og naturligvis også her i Folketingssalen.

Kl. 15.15

Tingene er, som jeg sagde før, lagt godt til rette. Det belgiske, det svenske og det spanske formandskab har gjort deres, og det lykkedes på topmødet i Göteborg at forpligte alle de nuværende medlemslande til en ganske klar tidsplan. Europa-Kommissionen følger planen for tiltrædelsesforhandlingerne, der vil føre os frem til den aftalte målstreg i København i december 2002.

Jeg er samtidig nødt til at sige, at VK-regeringen desværre på forhånd har svækket sin gennemslagskraft. I mere end 10 år har Danmark haft en flot profil for effektiv Øststøtte, respekteret af alle, men den har man nu parkeret på en konto i Finansministeriet. Jeg tror ikke, at nogen er i tvivl om, at Øststøtten vil blive beskåret væsentligt, og det er en udvikling, som vi alle beklager. Det fremmer mildt sagt ikke Danmarks omdømme i ansøgerlandene og i det øvrige Øst-europa.

Vi skal dog fastholde målet, uanset at der er sket en nedtrapning på dette område. Socialdemokratiet ønsker, at EU og de 10 ansøgerlande kan underskrive aftalen om medlemskab den 12.-13. december i år i København, hverken mere eller mindre. Og trods dette minus i Læken, dette rids i lakken, ligger tingene heldigvis godt til.

Jeg vil meget kraftigt opfordre regeringen til at investere al den nødvendige energi i tilrettelæggelsen af udvidelsesforhandlingerne, så de kan føre til den afslutning, vi her lægger op til. Køreplanen skal holdes. Det burde ikke være svært for regeringen at forpligte sig hertil, og heldigvis ligger tingene godt til.

Det gør de desværre ikke, når det gælder den anden store opgave, som det danske formandskab også skal løfte: verdenstopmødet i Johannesburg om den globale bæredygtige udvikling 10 år efter Rio. Som formandskabsland for EU er det jo fuldstændig afgørende, at Danmark indtager en offensiv position og er i stand til at arbejde for en progressiv alliance, der kan munde ud i klare forpligtende konklusioner om en ny global aftale.

Vi havde før den 20. november de bedst tænkelige forudsætninger for at argumentere offensivt for vestlig ansvarlighed over for verdens fattigste lande – et tema, der bliver helt centralt i

Johannesburg – men disse forudsætninger er, må jeg konstatere, nu svækkede af regeringens egen finanslov. VK-regeringens egne handlinger har svækket os som det gode eksempel. Det er slut med det gode eksempels magt. VK-regeringen har skåret ned i ulandsbistanden og Øststøtten imod den fælles enighed og opfordring fra EU's topmøde i Göteborg for blot et års tid siden.

Der er ikke en tilstrækkelig sammenhæng mellem det, regeringen siger, og det, den gør i praksis, og nu hører og ser jeg, at VK-regeringen oven i købet også har nedskåret Danmarks egen strategi for en bæredygtig udvikling i modstrid med, hvad Danmark lovede på Riotopmødet for 10 år siden. Der er ingen originale bud på det store spørgsmål om Danmarks vej til bæredygtig udvikling i de kommende 20 år. I stedet ser jeg, at der er slettet en lang række meget konkrete virkemidler og målsætninger i den bæredygtighedsstrategi, som vi tidligere har udarbejdet, og det gælder stort set på alle områder. Det er et uheldigt signal, og det er et forkert signal.

Det er allerede bemærket af andre end Socialdemokratiet. Jeg ser, at netværket af danske udviklings- og miljøorganisationer allerede har gjort opmærksom derpå – som man siger efter at have vurderet det: »Det er tvivlsomt, om Danmark lever op til løfterne fra Rio, selv om Danmark dengang var et af de lande, der på Riokonferencen aktivt støttede udviklingslandenes kamp for at undgå omdirigering af ulandsbistand.«

Jeg må sige til regeringen, at hjemmearbejdet skal være i orden. Der er simpelt hen stigende tvivl om, hvorvidt VK-regeringen har holdning, vilje og praksis til at sætte spor og gå i spidsen for en ambition for at få en global forpligtende aftale. Som den FN-ansvarlige for verdenstopmødet Nitin Desay har sagt det:

»Det afgørende for en forhandling er ikke, at der opnås enighed, men at der opnås enighed, som indebærer et konkret skridt fremad.«

Jeg vil meget opfordre VK-regeringen til på Johannesburgtopmødet at levere den nødvendige indsats helt konkret, for det er fuldstændig afgørende for, at vi kan sikre et progressivt indhold i den globale forpligtende aftale, vi skal nå frem til.

Det tredje tema, jeg kort skal omtale, og som vi lægger stor vægt på i Socialdemokratiet, er beskæftigelsen. På topmødet i Lissabon i 2000 satte vi os stærke mål, og dem skal vi nu leve op til. Der ligger også en stor forpligtelse også for

regeringen på dette felt. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har på mit initiativ påvist, at hvis vi samtidig igangsætter et ambitiøst samarbejde efter Lissabonmodellen, kan vi faktisk skaffe 11 millioner nye job i Europa inden 2010.

Kl. 15.20

Må jeg sluttelig kraftigt opfordre regeringen til, at man fastholder de holdninger, der er lagt til rette, og at man lægger en betydelig ambition ind i sit arbejde på de tre felter: udvidelsen, Johannesburg og beskæftigelsen. For Socialdemokratiets vedkommende vil jeg sige, at vi kan være uenige og *er* uenige i den kurs, der skal følges i dansk indenrigspolitik; det ved enhver. Men vi kan også godt holde tingene adskilt. Vi vil være en konstruktiv partner, vi vil bidrage konstruktivt, men vi vil naturligvis også drage regeringen til ansvar for dens egen indsats. Vi vil hver dag måle afstanden mellem ord og handling, og vi vil ikke undlade at gøre opmærksom på, hvis indsatsen ikke står mål med det påkrævede.

EU er for os et af de vigtigste, måske det vigtigste internationale samlingssted, når Europas lande fra nord til syd og fra øst til vest i fællesskab skal møde globaliseringens udfordringer. Derfor er det en selvfølge for os, at vi engagerer os kritisk og energisk i arbejdet for rent faktisk at udnytte de store muligheder, vi nu har, og jeg håber, at regeringen vil leve op til disse ambitioner, jeg her har skitseret.

Regeringen har, og det kan ikke være anderledes, taget sig den nødvendige tid til at færdiggøre sit program på linje med alle foregående formandskabslande. Vi har derfor i dag god grund til at tage en åben politisk diskussion om prioriteterne, og det håber jeg naturligvis også vi får, så regeringen i sit videre arbejde får mulighed for at tage højde herfor. Vi får jo en ny debat i slutningen af maj måned, forstår jeg.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg føler, at hr. Poul Nyrup Rasmussen gør sig skyld i lidt af det samme, som man vel gjorde i midten af 1990'erne, da vi forhandlede Amsterdamtraktaten. Man var så ivrig efter at kaste al verdens emner på dagsordenen, at det, der var hovedformålet – i hvert fald efter det, den daværende socialdemokratiske regering sagde – nemlig Østudvidelsen, blev tabt og udskudt til Nice-traktaten.

Derfor er vi jo kommet nogle år bagud i forbindelse med optagelsesforhandlingerne, og jeg

vil godt sige: Den fejl ønsker den nuværende regering ikke at gentage. Vi ønsker Øst som den helt klare prioritet, og vi ønsker at holde hovedet koldt. Men det er da klart, at de emner, statsministeren nævnte, også vil blive lagt frem under det danske formandskab og i Johannesburg.

Jeg vil gerne spørge hr. Nyrup Rasmussen, om hr. Nyrup Rasmussen tror, at den danske finanslov vil blive drøftet i Johannesburg, og jeg vil også gerne spørge hr. Nyrup Rasmussen, om ikke Danmark, også efter finanslovens vedtagelse, stadig er det land i verden, der giver mest ulandsbistand. Og mener hr. Nyrup Rasmussen ikke, at den bedste øststøtte, vi kan give, er medlemskab af EU?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, det var en meget forventelig tale, man hørte fra hr. Poul Nyrup Rasmussen, men det er jo ikke i sig selv en diskvalifikation. Det kan være godt nok, at man bliver bekræftet i sin opfattelse.

En af de ting, som blev sagt, og som også er sagt ved tidligere lejligheder, var den, som fru Charlotte Antonsen også lige kommenterede, nemlig ulandsbistanden, hvor jeg kan forstå, at Danmark nu ikke længere er det gode eksempel. Nu tilhører jeg jo et parti, Dansk Folkeparti, som gerne ville gå endnu længere ned mod de 0,7 pct., som er det af FN anbefalede for alle lande, men jeg bliver nødt til at spørge hr. Poul Nyrup Rasmussen: Er det, at Danmark giver 1 pct. i ulandsbistand, altså mellem to og tre gange så meget som EU-gennemsnittet, udtryk for, at Danmark ikke er et godt eksempel? Hvis man tager som udgangspunkt for at være et godt eksempel, at man giver meget eller måske endda giver mest, hvordan hænger det sammen? Det lyder bare, som om det er en rille, der skal køres i her under debatten, og det kommer også helt forventeligt.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Fra Socialdemokratiets side er der bragt mange emner ind i denne debat.

Kl. 15.25

Tidligere under debatten hørte vi Socialdemokratiets ordfører være på talerstolen og efterlyse udspil og initiativer omkring forbrugerpolitikken og omkring fødevarerpolitikken, og hvad ved jeg. Og stor var derfor min forbavselse, for jeg sad og lyttede meget nøje, da jeg faktisk ikke

kunne høre nogen konkrete tiltag i den socialdemokratiske ordførers tale om, hvad der skulle ske på det område. Er det i virkeligheden udtryk for, at når det kommer til stykket, er Socialdemokratiet faktisk enig i regeringens linje, sådan som den er blevet præsenteret i dag?

(Kort bemærkning).

Poul Nyrup Rasmussen (S):

Til fru Charlotte Antonsen blot et par forbrugeroplysninger.

For det første om Amsterdamtraktaten: Uden en dansk indsats havde vi ikke fået det beskæftigelseskapitel, vi har i Amsterdamtraktaten i dag, og som nu er videreført i de efterfølgende traktater. Det er også det, der er mit hovedbudskab: at man ikke påvirker verden og slet ikke Europa, hvis man ikke har nogle meget klare ambitioner, og hvis man ikke står frem og kæmper hårdt for dem.

Fru Charlotte Antonsen må ikke give befolkningen det indtryk, at den daværende danske regerings kamp for at få et beskæftigessamarbejde i Europa satte sig i vejen for Østudvidelsen. Det er ikke sandt. Og jeg vil gerne insistere på, at man enten går herop og siger, at man er kommet til at sige noget, der er forkert, eller også, at man på anden måde trækker det her tilbage.

Ingen kan med sandheden i behold komme her og påstå, at den daværende danske regerings kamp for beskæftigelsen i Amsterdamtraktaten forhindrede Østudvidelsen. Ingen påstår det heller i Europa. Tværtimod får vi megen anerkendelse også i Europa for, at det faktisk lykkedes i Amsterdam at få det beskæftigelseskapitel med.

Når det gælder den danske nedskæring af ambitionsniveauet i den nationale bæredygtighedsstrategi, så kan jeg forsikre for, at det, at næsten alle de konkrete ambitionsniveauer for den tidligere regering, når det gælder den nationale bæredygtighedsstrategi, er skåret væk, gør indtryk rundt omkring.

Et land taler nu engang bedst og stærkest, hvis det land selv står stærkt på det område, det går ind for. Man taler svagere om bæredygtighed, hvis man dagen før har skåret sin nationale bæredygtighedsstrategi meget markant ned, for så er man ikke troværdig, så taler man ikke med den styrke, man har ved selv at have gjort sit hjemmearbejde.

Når det gælder ulandsbistanden, jamen så siger det jo sig selv, at når Göteborg opfordrer til,

at alle lande forbedrer deres indsats, og vi så skærer vores ned, så er det det modsatte signal.

Til hr. Thulesen Dahl må jeg sige: Vi er uenige om ulandsbistand, og det er fair nok. Det ser vi forskelligt på. Men jeg håber også, at hr. Thulesen Dahl kan indse, at hvis hele Europa siger, vi skal forstærke vores indsats i forhold til ulandene, og vi så skærer ned, så er det et forkert signal.

Og endelig til fru Eva Kjer Hansen: Jeg har her seks punkter konkret, som jeg opfordrer regeringen til at tage op, men det kan vi jo komme lidt tilbage til.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Nu er hr. Poul Nyrup Rasmussen jo ikke en hvem som helst her i Folketinget. Og jeg hørte ordene »særinteresser skal træde i baggrunden«, og så hørte jeg bl.a., at ordet bæredygtighed var taget ud af den danske politik. Hvor i den danske politik er der slettet på bæredygtigheden – det mål, som vi alle vil nå? Jeg spørger.

Det næste er om udvidelsen med de 10 lande her. Er det ikke det største punkt, der er sket de sidste 10 år, som kræver fuld koncentration og ikke skal ligesom overspilles af andre ting, fordi vi nu har 7 andre punkter, der også skal indsamtidig?

Man kunne nævne her – og det ved vi jo alle sammen – at landbrugsudvidelsen kræver endda meget stor behændighed, hvis det bare skal lykkes at få sat nogle pejlemærker. Vi skal have en ny fiskeripolitik, som skal være færdig i dette år, og som også kræver mange sværds slag. Så jeg spørger forhenværende statsminister Poul Nyrup Rasmussen: Kan vi have alle disse ting inde, uden at vi slører billedet af, hvad der er det væsentligste, nemlig udvidelsen?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

I betragtning af de mange efterlysninger, vi tidligere hørte fra en række socialdemokratiske medlemmer af Folketinget i forbindelse med de korte bemærkninger til Venstres ordfører, og i betragtning af, at hr. Poul Nyrup Rasmussen startede sit indlæg med at sige, at regeringen må have klare målsætninger, synes jeg, at det var en lidt skuffende, spagfærdig tale, den socialdemokratiske ordfører holdt ved denne lejlighed.

Kl. 15.30

Jeg synes ikke rigtig, at den socialdemokratiske ordfører benyttede lejligheden til at frem-

lægge Socialdemokratiets visioner for EU-politikken. Men jeg forstår, at hr. Poul Nyrup Rasmussen har seks konkrete punkter til forslag til visioner, og dem er vi da alle sammen spændt på at høre. Det havde været interessant, om de havde været med i ordførertalen. Men vi får formentlig noget at høre om dem lige om lidt.

Det, jeg lyttede mig til, var faktisk kun tre punkter, selv om hr. Poul Nyrup Rasmussen sagde, at nu ville man være meget klar i målet. Det var, at udvidelsen skulle ske i december – det er vi jo alle sammen enige om, det er jo ikke nyt, det er regeringen også enig i – det var, at beskæftigelsen skulle stige, og det var, at vi skulle have en global aftale i forbindelse med handels-topmødet.

Det er vi jo alle sammen enige i alt sammen. Kunne vi ikke få nogle flere konkrete bud på, hvad det er, Socialdemokratiet gerne vil have, der skal ske i det næste halve år?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg bliver nødt til at trætte hr. Poul Nyrup Rasmussen lidt mere omkring det her med ulandsbistanden. Det er jo sjovt, som man kan det her. Jeg skal nok lade være med at trætte med, at den radikale leder tidligere fortalte om, at hvis ikke det var på grund af radikal modstand internt i den tidligere SR-regering, så havde Socialdemokratiet fået gennemført et ønske om at skære ulandsbistanden ned.

Jeg skal også nok lade være med at trætte med den forbrugeroplysning, at vi for at par år siden lige pludselig fik et EU-initiativ, som rent teknisk gjorde beregningen af renter i bankerne anderledes, end den var før. Det kostede i ulandsbistand 400 mio. kr. årlig for den danske statskasse. Så det er jo sådan en lidt mærkelig diskussion.

Sagen er, at den danske ulandsbistand er to-tre gange så stor som EU-gennemsnittet. At Danmark giver mest. Og så kan hr. Poul Nyrup Rasmussen finde på at stille sig herop og sige, at det er en katastrofe, og at Danmark skulle fortælle de andre lande, at de skulle give lidt mere, end de gør i dag. Det er altså svært at finde hoved og hale på. Men det var meget forventeligt, at det ville komme.

(Kort bemærkning).

Poul Nyrup Rasmussen (S):

Den første spørger ville gerne have en konkret dokumentation af, hvor det er, VK-regeringen

skærer ned i ambitionsniveauet på bæredygtighedsområdet. Det vil jeg meget gerne kort give.

Hvis vi sammenligner SR-regeringens med den nye regerings udspil om en national bæredygtighedsstrategi, kan jeg oplyse følgende:

Hvis vi tager energiområdet, så har man afskaffet de langsigtede mål for udbygningen af vedvarende energi. Der er sket en markant svækkelse af målsætningen for 2005, som reelt svarer til, at regeringen helt afstår fra konkrete ambitioner om videreudbygning af vedvarende energi.

Hvis vi tager transportens CO₂-udslip, så har man afskaffet 2010-målsætningen for transportsektorens CO₂-reduktion.

Hvis vi tager adgang til naturen, så har man afskaffet målsætningen om at sikre bedre adgangsforhold for befolkningen.

Hvis vi tager kemikaliepolitikken, så har man afskaffet tidsfristen for screening af kemikalier i målsætningerne for udvikling af EU's kemikaliepolitik.

Hvis vi tager støjudviklingen, så har man afskaffet målsætningen om at sikre indfrielse af de hidtidige målsætninger om reduktion.

Hvis vi tager arbejdsmiljøet, så har man afskaffet virkemidlerne.

Og sådan er der en meget, meget lang liste.

Til spørgsmålet om andre ambitioner må jeg sige, at så er udvidelsen en meget afgørende opgave, ja. Men ved siden af udvidelsen er der en række andre opgaver, herunder især to: For det første at nå et forpligtende, ambitiøst mål i Johannesburg. Og for det andet at få skaffet en konkret videreførelse af samarbejde om bedre beskæftigelse, om bedre job, om bedre uddannelse, som vi har forpligtet os til også under det danske formandskab.

Derfor er svaret til den første spørger: Ja, vi kan godt flere ting på én gang, og vi skal kunne det under det danske formandskab. Det har vi prøvet før, og den opgave kan udmærket løses.

Hr. Lars Barfoed har jeg allerede svaret, at jeg mener, at ambitionsniveauet for de tre hovedopgaver er meget vigtigt at fastholde, og det er ikke gjort med overskrifter alene.

Jeg har allerede vist, at den danske position på bæredygtighedsstrategien risikerer at forringe vores muligheder for at få en forpligtende aftale i Johannesburg. Derfor er det, jeg i dag hejser advarselsflaget til den danske regering og siger: Tænk jer nu godt om, hvorvidt det er klogt som det allerførste ved indgangen til et dansk formandskab at sige: Vi trapper selv ned i vores

bæredygtighedsstrategi. Det er et helt forkert signal.

KL. 15.35

Og så til hr. Thulesen Dahl. Hr. Thulesen Dahl kan ikke snakke sig uden om, at Danmark rent faktisk har skåret ned i sin ulandsbistand, samtidig med at vi nu skal have ansvaret for europæisk lederskab, der har sat sig i spidsen for en forøget ulandsbistand. Det er og bliver nettoresultatet, og det er der mange andre end jeg der har lagt mærke til.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Ja, det er svært at få klare svar fra den forrige statsminister, men det er der jo ikke noget nyt i.

Jeg vil gerne gentage mit spørgsmål fra før til hr. Poul Nyrup Rasmussen. For det første: Er Danmark fortsat det land i verden, der giver den højeste ulandsbistand? For det andet med hensyn til øststøtte: Er den bedste øststøtte, vi kan give, ikke medlemskab af EU? Er det ikke bedre end bare at overføre penge til de østeuropæiske lande?

Så kan jeg så tilføje et nyt spørgsmål: Kan statsministeren bekræfte, at også denne regering har nøjagtig samme målsætning på bæredygtighedsområdet som den forrige regering? Der er ikke ændret et komma ved målsætningen, så der er altså ikke tale om en ringere miljøpolitik. Der er bare tale om en anden måde, fordi denne regering ikke er helt så begejstret, som den forrige regering var, for den tidligere miljøminister hr. Svend Auken.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

Hr. Poul Nyrup Rasmussen nævnte i et svar til mig tidligere, at hr. Poul Nyrup Rasmussen har en sekspunktsplan, og at den kunne vi komme tilbage til. Jeg vil meget gerne, om vi kan komme tilbage til den sekspunktsplan nu, for jeg har noteret tre synspunkter fra socialdemokratisk side, men jeg mangler så de øvrige tre punkter i den sekspunktsplan.

Og når jeg efterlyser det, synes jeg, det er meget vigtigt i denne her debat i dag, at vi får klarhed over, hvad de socialdemokratiske prioriteringer egentlig er, om der kommer nye ting, som man sådan vil smide ind i debatten. Så lad os nu få de seks punkter frem og specielt da også for at få afdækket, om det show, vi så tidligere, hvor man klandrede regeringen for ikke at have taget nogle ting som forbrugerpolitikken og fødevarer-

politikken med, mens man egentlig slet ikke har det som prioritering selv, bare var lidt for sjovs skyld. Jeg synes, det er nok så interessant for debattens videre forløb at få klarhed over det.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg vil tilslutte mig fru Eva Kjer Hansens efterlysning omkring sekspunktsplanen. Den venter vi stadig spændt på.

Når jeg spørger lidt til det, er det sådan set ikke, fordi jeg er interesseret i at grave grøfter i debatten her. Jeg synes faktisk, at det er vigtigt at få de ting frem, fordi der traditionelt er og har været en bred enighed i det her Folketing blandt de fleste partier om europapolitikken. Og jeg synes, det er det rette forum her at få en saglig debat om de forskellige forslag, vi kunne bidrage med fra dansk side til at udvikle det europæiske fællesskab videre.

Så når jeg efterlyser de punkter, er det jo, fordi jeg synes, det var interessant, når de nu er på afstand fra Socialdemokratiets side og hr. Poul Nyrup Rasmussen selv nævner dem, at få dem frem i debatten. Men de er måske hemmelige.

Så vil jeg sige omkring beskæftigelsen, at hr. Poul Nyrup Rasmussen siger, at nu må man forpligte sig sådan helt konkret til, hvordan vi skal få forøget beskæftigelsen i Europa. Det synes jeg lyder smukt og rigtigt, og jeg synes også, det på mange måder var smukt og rigtigt, at det blev indeholdt i Amsterdamtraktaten, at vi har en beskæftigelsesmålsætning. Men kunne vi ikke høre lidt mere om, hvordan man konkret skal få øget beskæftigelsen i Europa?

Jeg har jo den holdning, at jeg i virkeligheden tror, at vejen til større beskæftigelse i Europa går gennem et styrket indre marked og går gennem at videreføre Lissabonprocessen, hvor vi kan få skabt en stærkere videnbaseret økonomi i Europa, så vi får stærkere virksomheder og et stærkere marked i en global sammenhæng. Det vil skabe flere arbejdspladser.

(Kort bemærkning).

Poul Nyrup Rasmussen (S):

Først til fru Charlotte Antonsen. Man kan ikke tale sig bort fra, at regeringen har skåret afgørende dele af Øststøtten bort, og at det har efterladt et meget, meget dårligt indtryk i ansøgerlandene, at denne regering siger ét og gør noget andet.

Om Øststøtten, som har skabt mange nye arbejdspladser i Østeuropa og i øvrigt har haft en

positiv tilbagevirkning på dansk erhvervsliv, kan man på ingen måde sige, at den afskaffer vi bare, og at udvidelsen i sig selv erstatter den. Det gør den ikke.

Kl. 15.40

Når fru Charlotte Antonsen prøver at give befolkningen det indtryk, at regeringen har den samme målsætning i sin nationale bæredygtighedsstrategi som den forrige, er det jo usandt. Det er muligt, at man har det i ordene, men jeg står her med et papir, som punkt for punkt, når det gælder støj, arbejdsmiljø, miljømærker, sprøjterester, landbrug, økologi, vandmiljø, Kyotomekanismer, trafikbelastning af byerne osv., trækker i modsat retning.

Alt, hvad der hedder konkrete værktøjer for at nå de mål, man har sat sig: væk med det; dokumentationen er her. Fru Charlotte Antonsen må da også kende sit eget partis konkrete håndtering af forpligtelserne i den nationale bæredygtighedsstrategi. Der siges ét, men når det virkelig kommer til pligterne og værktøjerne for at nå det, så leves der ikke op til praksis.

Fru Eva Kjer Hansen bad om de seks konkrete punkter. Nu må man huske, at de tre vigtigste opgaver er udvidelsen, det er den bæredygtige strategi, og det er forpligtelserne efter Lissabon, beskæftigelsen. Ved siden af det er der så 5-6 punkter, som formandskabet også skal løfte.

Det er så punkt 1: Miljøområdet. Meget skal nås her, meget skal følges op fra Barcelona, som jo var en stor, stor skuffelse.

Det er punkt 2: Samarbejdet om energifgifter, som skal iværksættes senest i december 2002.

Det er punkt 3: Vi skal nå en række resultater på fødevarerikkerhedsområdet. Hr. Henrik Dam Kristensen var inde på det tidligere på dagen.

Det er punkt 4: Vi skal nå resultater i skattepakken, som efter planen skal afsluttes. Jeg tror, statsministeren var inde på det.

Det er punkt 5: På det forbrugerpolitiske område skal vi nå en række resultater.

Og så punkt 6: Vi har en midtvejsevaluering af landbrugspolitikken, og vi har naturligvis også den fælles fiskeripolitik, som skal løftes – vanskeligt, men den skal løftes.

Så til hr. Lars Barfoed én gang til: Beskæftigelsen når man kun gennem et offensivt samarbejde i den økonomiske politik, på uddannelsesområdet, i arbejdsmarkedspolitikken. Hvis vi forudsætter, at de 15 lande samtidig går ind i investeringer på uddannelsesområdet, på beskæf-

tigelsesområdet, i arbejdsmarkedspolitikken efter Lissabons anvisninger, men på en forpligtende måde, så kan vi faktisk nå de 11 mio. job, som vi i vores beregninger har påvist er muligt.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Til hr. Poul Nyrup Rasmussen vil jeg sige, at jeg står også her med, jeg tror, det er det samme papir, som hr. Poul Nyrup Rasmussen står med, nemlig det papir, som Socialdemokratiets politisk-økonomiske sekretariat har lavet med en gennemgang af bæredygtighed.

Der fremgår det ikke, at der er fjernet nogle værktøjer i det, som regeringen har fremlagt. Der er en masse ord og vendinger, der er drejet, uden noget indhold, hvor man sammenligner den tidligere og den nuværende strategi.

Så der er intet indhold i det. Det har selvfølgelig været en fin beskæftigelsesterapi for den medarbejder, der har siddet med det, og man må have mange mennesker i den afdeling, når man kan afsætte folk til sådan et stykke pindehuggeri. Men der er intet hold i det.

Det, man har gjort, er, at man har vurderet nogle sætninger i forhold til hinanden. Bl.a. har man været inde på skovområdet, hvor man siger, at vi har fjernet oplysningerne om, at skovarealet skulle forøges med 100 pct. Men jeg vil godt spørge hr. Poul Nyrup Rasmussen: Hvorfor lige 100 pct.? Det er jo netop det, der er pointen her: Man sætter nogle mål, som man ikke kan dokumentere.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Er hr. Poul Nyrup Rasmussen nu ikke ved både at have mel i munden og så blæse samtidig? For nu har vi vel ni punkter på dagsordenen her, der særligt skal trækkes frem. Vi har udvidelsen, Johannesburg og beskæftigelsen, og så er der miljø, energi, fødevarerikkerhed, forbrugere, landbrug og fiskeri.

Mener hr. Poul Nyrup Rasmussen, hvis vi nu bare tager to af punkterne, at vi allerede nu som det formandsland, der ligesom skal finde et kompromis på landbrugs- og fiskeriområdet, skal spille ud med noget? Er det ikke os, der skal samle kompromiserne? Kan man – det må hr. Poul Nyrup Rasmussen jo have prøvet – samle disse ting, hvis man selv spiller meget stærkt ud på området i øjeblikket?

Kl. 15.45

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Den socialdemokratiske ordfører har nu nævnt nogle yderligere punkter. Det, jeg bliver i tvivl om, er, at på den ene side kritiserer Socialdemokratiet meget stærkt, at regeringen prioriterer Øst frem for alt, og så nævner hr. Nyrup Rasmussen en stribe punkter, som i parentes bemærket faktisk er blevet nævnt i dag, nemlig af henholdsvis statsministeren og udenrigsministeren.

Så jeg har egentlig to spørgsmål: Hvad er det, hr. Poul Nyrup Rasmussen ønsker at gøre, som den nuværende regering ikke ønsker at gøre i EU?

Når hr. Poul Nyrup Rasmussen nævner, at der i øvrigt er seks andre punkter, er det så, fordi hr. Poul Nyrup Rasmussen prioriterer de pågældende seks punkter på samme niveau som Øststøtten? Er det dér, skillelinjen er? Er det det, man er utilfreds med – at vi ikke prioriterer energiliberalisering lige så højt, som vi prioriterer Øststøtten?

For det, jeg egentlig hører hr. Nyrup Rasmussen sige, er faktisk det samme, som den nuværende regering siger, men simpelt hen med en lavere prioritet til Østudvidelsen. Det er da beklageligt, men jeg kan ikke nå til andet resultat.

(Kort bemærkning).

Poul Nyrup Rasmussen (S):

Hr. Vesselbo kan ikke snakke sig bort fra, at regeringen rent faktisk i sin nationale bæredygtighedsstrategi for et bedre miljø, for bedre bæredygtighed i de kommende år har fjernet en række årstal som konkrete, forpligtende mål, man vil leve op til.

Jeg har allerede nævnt en række eksempler. Jeg vil gerne gentage, at når det gælder målene omkring sprøjterester, når det gælder målene inden for landbrugsområdet, når det gælder vandmiljøområdet, når det gælder Kyotomekanismerne, når det gælder trafikbelastningen af vore byer, når det gælder hele området for energi, så har man afskaffet de konkrete mål.

Det er blevet mere uldent. Det er blevet mindre forpligtende. Det er der ingen der kan have respekt for. Derfor er forskellen – det vil jeg også sige til fru Charlotte Antonsen – mellem den nuværende regering og Socialdemokratiet, at vi gerne vil være meget forpligtende, meget konkrete, for det er det, mennesker rundtomkring i Europa har respekt for.

Jeg kan sige til fru Charlotte Antonsen og til hr. Jens Kirk fra erfaringerne ved mange, mange forhandlinger, at ordene er ikke kunsten, det er det konkrete, forpligtelserne, det er opgaven at nå frem til.

Til hr. Jens Kirk må jeg sige, at ambitionerne er følgende: De tre vigtigste opgaver er udvidelsen, det er at nå frem til en globalt forpligtende aftale, der kan give os en bedre menneskelig udvikling på vores klode, og det er endelig et tættere beskæftigelsessamarbejde i dette efterår. Det er de tre store opgaver.

Så er der seks opgaver, som formandskabet skal tage fat på. Nogle er man forpligtet til, andre har man mulighed for at tage op, og det er de seks, jeg just har ridset op.

Så spurgte fru Charlotte Antonsen, hvad Socialdemokratiet ønsker at gøre, som regeringen ikke rigtig vil leve op til. Mit svar er, at vi ønsker, at regeringen trækker sin nationale bæredygtighedsstrategi tilbage og erstatter den med den oprindelige strategi. Vi ønsker, at regeringen er mere offensiv i forhold til Johannesburg, og vi ønsker, at regeringen er mere offensiv, når det gælder beskæftigelsessamarbejdet i efteråret. Så kunne vi også godt tænke os, at man på udvidelsesområdet trak sine beskæringer på Øststøtten.

Til hr. Thulesen Dahl: Man kan jo stadig væk ikke tale sig bort fra, at vi på tidligere topmøder har vedtaget, at vi ikke skulle trappe ned på vores ulandsbistand, at vi skulle fastholde det niveau, vi var på, og udvikle det yderligere. Regeringen gør det modsatte.

Det er det, alle hæfter sig ved i Europa. Man kan nu engang ikke tale for nogle gode mål, hvis man ikke har noget at have det i i det, man gør i sit eget hjemland, må jeg sige til hr. Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

To bemærkninger. Der var for nogle år siden en film, som jeg kom til at tænke på, da jeg hørte hr. Poul Nyrup Rasmussen tale om udvidelsen og det forhold, at nu var det hele egentlig sådan lagt til rette, og det burde være meget let for regeringen at forpligte sig til nu at få det behandlet på plads. Jeg kom til at tænke på den film, der hedder »Tilværelsens ulidelige lethed«. Det er måske det, der kendetegner livet i opposition. Lige pludselig er alting meget lettere.

Kl. 15.50

Er hr. Poul Nyrup Rasmussen trods alt ikke enig i, er vi ikke alle enige i, at vi skal gøre alt,

hvad vi kan, at det er den største prioritet for det kommende formandskab at få udvidelsen på plads? Så er der nogle tunge, ikke mindst budgettunge sager, der skal forhandles på plads. Det er ikke sådan bare lige at gøre det.

Så vil jeg som det andet blot lige kort kvittere for, at det, selv om det tog lidt tid, nu er lykkedes at få de seks punkter frem, som Socialdemokratiet anbefaler at regeringen prioriterer i den kommende tid. Jeg har blot den bemærkning til dem, at vi jo for så vidt alle sammen er enige om dem. Det er jo punkter, der er på dagsordenen i forvejen, altså fiskeripolitikken skal jo på plads, fiskeriordningen bortfalder nytårsaftnen, og det gælder også de andre punkter, hr. Poul Nyrup Rasmussen nævnte. Det er jo sager, der er på dagsordenen i forvejen, det er ikke nye sager.

Men bevares, vi er da enige om, at det er noget, der skal arbejdes med i det næste halve år, men det er jo ikke sådan, at det er præget af nye målsætninger og nye visioner. Men vi er som sagt enige om, at det er det, der skal arbejdes med.

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Nu ved jeg ikke helt, hvad der er mest uldent, denne her nye strategi, som jeg står med, eller det manglende svar, hr. Poul Nyrup Rasmussen leverede.

For det, som hr. Poul Nyrup Rasmussen gjorde, var jo alene at stå og nævne nogle begreber, nogle oversigter over, hvad det var, den nye regering har gjort i strategiplanen, men ikke noget om indholdet. Hvis det ikke er uldent, så ved jeg ikke, hvad uldent er.

Der var ændring af Kyoto, der var ændring på det ene og det andet sigt på landbrugsområdet, men ikke noget konkret. Det er da meget uldent at gå på Folketingets talerstol uden at sige noget som helst.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det er et spørgsmål til hr. Poul Nyrup Rasmussen. Altså jeg synes næsten, det her nærmer sig for meget undskyldninger. Hvis man spurgte en hel omverden bestående af miljøorganisationer, om regeringen ikke afgørende havde ændret på dansk miljøpolitik i nedadgående retning, spørger man dansk industri, uanset hvem man spørger, så vil de svare ja alle sammen. Om så alle Venstres folketingsmedlemmer kommer herop

og siger det modsatte, lader sådan en kendsgerning sig ikke benægte.

Men jeg vælger at tage det som et udtryk for det, jeg sagde under en tidligere kort bemærkning, at der er meget sort humor gemt i Venstres folketingsgruppe; det må der virkelig være.

Jeg vil så spørge statsministeren, om han ikke mener, man skal være forsigtig med sort humor, fordi det ofte kan misforstås i den offentlige debat.

(Kort bemærkning).

Poul Nyrup Rasmussen (S):

Hr. Barfoed: Svaret er egentlig for mig sådan, at jeg synes, man må konkludere op til det danske formandskab, at mulighederne for at nå en udvidelse med underskrivelse af aftalerne i december måned er meget, meget tæt på.

Hvis vi ser på, hvad Kommissionen siger, og på de bedømmelser, Kommissionen har i sine fremskridtsrapporter om EU's udvidelse, står der plus på hele linjen. Hvis vi ser på hvert enkelt ansøgerlands situation, og her er Bulgarien og Rumænien i en særskilt situation, det ved vi alle, men ser vi på de 10 andre, så er der afgørende fremskridt. Der er gennembrud, som betyder, at vi faktisk er nået hurtigere frem mod udvidelsen, end de fleste af os havde turdet håbe forud for det danske formandskab.

Vi ved, at alt er lagt godt til rette, og derfor er det, jeg siger til hr. Barfoed: Op med humøret, det har sjældent ligget bedre med EU's udvidelse, end det rent faktisk gør nu.

Må jeg sige om de seks punkter: Jeg er meget glad for – jeg går ud fra, at hr. Barfoed tegner ikke alene sit eget parti, men også Venstre – at der altså så er enighed her i dag om, at miljøpolitiske fremskridt, som man blev kritiseret meget voldsomt for i Barcelona, nu skal realiseres under det danske formandskab, at energifagterne skal være på plads i december, at fødevarerikkerheden på en række punkter skal realiseres i december, at skattepakken skal på plads, og at en række forbrugerpolitiske tiltag skal på plads. Fiskeripolitikken er vi jo enige om skal på plads. Det synes jeg er meget vigtigt at få slået fast i dag, det har der været noget flimmer om, lad os endelig holde fast i den.

Kl. 15.55

Til hr. Eyvind Vesselbo én gang til: Når det gælder en offentlig grøn indkøbspolitik, er målet fraveget; på energiområdet er de langsigtede mål frem til 2030 væk; 2010-målsætningen for transportens CO₂-udslip er væk; der er ingen

forpligtelser længere, når det gælder adgang til naturen; inden for kemikaliepolitik er tidsfristen for screening afskaffet; for støjområdet er målsætningen væk; virkemidlerne er afskaffet inden for arbejdsmiljøet. Og jeg kunne blive ved.

Men egentlig skal hr. Vesselbo jo tænke på, at det ikke er overraskende. Det undrer mig, at hr. Vesselbo er overrasket, for det har jo konsekvenser, at man har skåret så voldsomt i finansloven på hele miljøområdet, som man faktisk har, og det er det, vi ser afspejlet i den nationale bæredygtighedsstrategi.

Det er da klart, at når man har skåret så hårdt på dansk miljøpolitik, skal man da også fjerne alt, hvad der hedder forpligtelse, for nu har man ikke noget at have den i længere. Så der er en dyb indre logik. Jeg synes bare, at det skal holdes fast i dag, og det er ekstra beklageligt, fordi det kommer op til et dansk formandskab og dermed også op til Johannesburgtopmødet.

Til hr. Villy Søvndal: Jeg må sige, at selv Dansk Industri beklager de danske nedskæringer på Øststøtten, og samtlige miljøorganisationer og organisationer af frivillig karakter, der interesserer sig for Europa, beklager dybt, at regeringens ambition for Johannesburg er skåret ned.

(Kort bemærkning).

Jens Kirk (V):

Jeg tror, at vi i optagelsesforhandlingerne snakker om 31 kapitler. Det er korrekt, at mange lande er kommet langt og er nær målstregen, men så vil jeg gerne spørge hr. Poul Nyrup Rasmussen: Mener hr. Poul Nyrup Rasmussen, at det er lette forhandlinger, der står tilbage med Polen? Polen er vel meget vigtig, de udgør vel ca. 40 pct. af den befolkning, der skal ekstra ind. De forhandlinger er for mig at se meget vanskelige. Det er jeg sikker på at den forhenværende statsminister ville have sagt, hvis han havde været statsminister endnu, men nu er det lige pludselig blevet let at få de forhandlinger færdige.

Er de problemer, vi står over for på Cypern, lette? Det er et todelt Cypern, og ét problem er: Skal den ene del med, skal den anden med som en del af det, eller hvordan skal de klare sig? Er det lette forhandlinger for hr. Poul Nyrup Rasmussen?

(Kort bemærkning).

Eyvind Vesselbo (V):

Jeg vil først sige til hr. Villy Søvndal, at jeg hellere vil have sort humor end manglende svar, og

det er jo det, der er problemet med hr. Poul Nyrup Rasmussen.

Jeg mener, at hr. Poul Nyrup Rasmussen sagde »op med humøret« til hr. Lars Barfoed. Det vil jeg også sige til hr. Poul Nyrup: Op med humøret, lad være at se så sort på det hele, prøv at løfte blikket, så bliver udsynet lidt større.

Inden man kritiserer andre for en strategi, bør man jo sætte sig ind i det konkrete indhold og ikke bare holde sig til et notat, der er kommet fra Socialdemokratiets politisk-økonomiske afdeling, for der mangler halvdelen. Man har kun nævnt det, som man politisk er uenig i, men man har ikke nævnt alt det, regeringen har skrevet ind, som er nye ting.

Vedrørende besparelserne på miljøområdet: Der er jo ikke besparelser på miljøet. Det, der er skåret væk, er hr. Svend Aukens overforbrug på miljøområdet, og det er jo noget helt andet end at skære ned på miljøet.

(Kort bemærkning).

Eva Kjer Hansen (V):

De bange anelser, der dukkede op i begyndelsen af debatten i dag, da socialdemokratiske ordførere smed det ene emne efter det andet ind som noget, der skulle tages fat på under formandskabet, har udviklet sig til, i hvert fald hos mig, en dyb bekymring. Når hr. Poul Nyrup Rasmussen giver indtryk af, at udvidelsen er meget tæt på, og at det er noget, der nok går, bliver jeg meget bekymret.

Jeg er i og for sig enig i, at udvidelsen er tættere på end nogen sinde. Det er positivt, og det går fremad, men det er bestemt ingen selvfølge, og det er derfor, vi vægter udvidelsen så meget, som vi gør.

Kl. 16.00

Men der tegner sig et klart billede: Den socialdemokratiske ordfører mener, at nu kan vi bare tage det sådan lidt comme ci comme ça, og så kan vi prioritere alt mellem himmel og jord.

Jeg må sige, at jeg synes, det er ærgerligt, hvis det bliver Socialdemokratiets linje i den kommende tid, at alle mulige emner bare skal tages ind og prioriteres lige højt. Det er ærgerligt, og jeg kan kun beklage det. For mig at se er det ikke at optræde som en konstruktiv partner under det danske formandskab.

(Kort bemærkning).

Poul Nyrup Rasmussen (S):

Til hr. Jens Kirk: Hvis hr. Jens Kirk følger forhandlingerne med Polen meget nøje, vil han se,

at der faktisk også på den polske side er meget store bevægelser i de her dage. Det er sådan, at et af de mest komplicerede områder, landbrugsområdet, faktisk ligger inden for rækkevidden af en løsning. Det er vel det afgørende gennembrud i forhold til Polen, og det er derfor, jeg tillader mig at sige, at udvidelsen ligger rigtig, rigtig godt til.

Det kan vi takke ikke mindst det svenske, det spanske og det belgiske formandskab for. De har alle knoklet, og formandskaberne, der var før, har også arbejdet hårdt for det. Det ved hr. Jens Kirk.

Med hensyn til Cypern: Også dér er der meget spændende signaler, både fra tyrkisk og fra græsk side. Hvis vi tager Tyrkiet, synes jeg, at jeg kan spore, også i de drøftelser, man har haft, at Tyrkiet begynder at se for sig, at cypriotisk medlemskab faktisk også er i Tyrkiets interesse.

Så vi har et leje – det er det, der er min pointe – som vi ikke havde turdet håbe på at have for EU's udvidelse for bare 1 år siden. Derfor er det, jeg siger, at det ligger rigtig godt til.

Til hr. Vesselbo: Jeg vil ikke læse alle de mål, man har slettet, op en gang til. Hr. Vesselbo kan læse det. Men dokumentationen er meget klar, og man kan ikke tale sig uden om, at hver gang vi på et område skal sætte os en konkret deadline og et konkret åremål, er det skrøget. Det er det, der er det centrale. Forpligtelserne er der ikke. Det er der mange der har lagt mærke til.

Bæredygtighedsstrategien er trappet ned, og det har ikke noget med hr. Svend Auken at gøre. Altså vi skal også holde et vist niveau i debatten her i salen. Det har noget at gøre med de konkrete forpligtelser, som ikke længere er der. Det er det, der er dybt beklageligt, for så er der heller ikke nogen forpligtelse for Danmark, og så kan vi heller ikke sige til andre: I må påtage jer pligter, når det gælder miljøet, og når det gælder en bæredygtig udvikling.

Fru Eva Kjer Hansen behøver ikke have bange anelser. Udvidelsen skal løftes, vi skal være forpligtet til det, og det er nummer ét. Men det er jo ikke det samme som at sige, at der ikke også er andre opgaver, der skal løftes. Vi har nævnt de seks opgaver, og jeg håber ikke, at fru Eva Kjer Hansen med sit indlæg siger, at man er uenig. Jeg forstod, at hr. Barfoed var enig, og det har jeg noteret mig. Det er i øvrigt for en dels vedkommende noget, man under alle omstændigheder skal tage op under det danske formandskab.

Så de tre store opgaver, udvidelsen, en ny global aftale, der kan give udviklingslandene og miljøet en bedre fremtid, og beskæftigelsen, er tre vigtige opgaver. Dem kan man udmærket løfte under det danske formandskab. På med vanten, på med arbejdstøjet, så når vi også de mål, vi har sat os.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

For dem, der har valgt at sidde og iagttage denne her debat, kan man godt forestille sig, at det har været en lidt spøjst affære:

Man kigger på dagsordenen og ser, at vi skal have en debat om det spanske EU-formandskabs initiativer i EU. Nå nej, vi skal have en debat om det danske formandskabs initiativer til efteråret. Når så debatten går i gang, får vi i øvrigt at vide, at nu tager vi lige sådan en overordnet debat, og så kommer vi tilbage til den egentlige debat i maj måned ved en ny forespørgsel, det har partierne nemlig besluttet.

Det kan godt være, at der er nogle, der lytter til det her, som synes, at det er en lidt underlig form, og det er det jo også, men sagen er, at der var planlagt en debat om det spanske formandskab tidligere. Den har ikke været sat på, og den bliver så overhalet af udviklingen, så vi nu står med en debat om det danske EU-formandskab til efteråret.

Jeg vil forholde mig til nogle af de overordnede forhold, og så får vi altså som nævnt en ny debat i maj.

Der er to afgørende ting i EU, som er særdeles væsentlige p.t., hvoraf den ene jo selvfølgelig også har været omdrejningspunktet indtil nu, nemlig EU-udvidelsen, og den andet er udviklingen af EU selv, den forfatningsdebat, som finder sted også i forbindelse med det konvent, som er nedsat til at arbejde med Traktaten.

Kl. 16.05

Jeg vil godt sige, og vi har haft et par korte bemærkninger om det her tidligere under debatten, at vi hele tiden omkring udvidelsen har fået at vide, at forudsætningen for, at EU kunne blive udvidet med nye lande, var, at Nicetraktaten var ratificeret.

Vi har en situation, hvor Folketinget har ratificeret Nicetraktaten under henvisning til, at det var helt nødvendigt, for at udvidelsen kunne finde sted. Men vi har jo samtidig en situation, hvor et medlemsland, nemlig Irland, ikke har ratificeret Nicetraktaten.

Skal der derfor være ræson i det, der har været nævnt tidligere, vi har så også fået en smags-

prøve på det nu, må argumentationen nu med forstærket kraft være, at medmindre Irland ratificerer Nicetraktaten ved en ny folkeafstemning, kan udvidelsen ikke finde sted.

Det synes jeg er en meget interessant diskussion. Som jeg tidligere har nævnt, kan den jo alene bruges til én af to ting: enten til at forsøge at presse irerne til at ratificere Nicetraktaten mod irernes ønske, eller også er det et spørgsmål om, at man, hvis ikke ambitionen med udvidelsen sker fyldest, kan sige, at det var irernes skyld. Jeg synes i virkeligheden, at begge dele er dybt usmagelige.

Derfor vil jeg gerne også i forhold til den debat, jeg havde med fru Charlotte Antonsen, spørge regeringen om, hvad man egentlig har af kommentarer til den situation, og til de udsagn, der var tidligere, da Folketinget skulle ratificere Nicetraktaten, for at udvidelsen kunne finde sted.

En ting er selvfølgelig det formelle omkring Nicetraktaten og konsekvenserne af en ratifikation eller det modsatte, men det, der reelt i forbindelse med den situation er langt vigtigere, er jo det, som den manglende ratifikation af Nicetraktaten i Irland er udtryk for, nemlig den store folkelige skepsis over for et stadig mere forpligtende europæisk samarbejde.

Det, folkeafstemningen i Irland og også tidligere folkeafstemninger i Danmark nemlig har synliggjort, er, at der er et meget, meget stort skel mellem det politiske niveau, som arbejder på fuld damp for større EU-integration, større EU-udvidelse osv., og så den befolkning eller de befolkninger, som skal leve med disse beslutninger.

Det kan godt være, at det ikke bliver så synligt i dagligdagen, når vi som i dag har en debat herinde eller vi diskuterer EU-politik i Europaudvalget og diskuterer de konkrete direktiver og sådan noget, men når der er folkeafstemninger, kommer det jo klart for dagen. Det har det gjort i Danmark. Det har det også gjort de andre steder, hvor der har været folkeafstemning. Irland er et eksempel, Frankrig er også et eksempel, hvor man kun lige med det yderste af neglene fik et ja hjem ved den folkeafstemning, de tidligere har holdt om EU.

Når vi snakker om udvidelsen, er det jo helt afgørende, at vi sørger for, at en udvidelse sker på baggrund af en forståelse i befolkningen og et ønske fra befolkningens side, og ikke fordi noget nyt bliver trukket ned over hovedet på befolkningen.

Vi har et problem blandt EU-landene i dag. Det er ikke sikkert, at det kan løses i forbindelse med det her, men det, vi dog kan sikre, er, at man i forbindelse med udvidelserne sikrer, at de lande, der kommer ind, kommer ind på baggrund af et folkeligt ønske i de lande, og ikke fordi der alene er et politisk niveau, der ønsker medlemskabet.

I forhold til EU-landene selv vil jeg dog lige gøre den bemærkning, at det var meget urovækkende at opleve den forargelse, der bredte sig også her i Danmark, da den tyske kommissær i sin tid foreslog, at Tyskland skulle have en afstemning om udvidelsen. Altså det, at man skulle spørge befolkningen, var dog noget af det værste, kunne vi forstå på de kommentarer, der kom.

Nu kommer vi så med et stilfærdigt ønske om, at man i forbindelse med udvidelsen også fra det danske formandskabs side interesserer sig lidt for at sikre, at udvidelsen sker med lande, hvor befolkningerne udtrykker et ønske om udvidelsen. Det kan f.eks. ske ved, at man siger, at udvidelsen naturligvis kan gennemføres, når man i det enkelte ansøgerland har vist ønsket om medlemskab gennem en folkeafstemning, hvor man sikrer, at befolkningen bakker op om politikernes ønske.

Her har jeg så et andet spørgsmål til regeringen. Det er nemlig, om regeringen kan oplyse her under debatten i dag, hvilke ansøgerlande der p.t. har bestemt sig for at ville holde folkeafstemning. Vi har tidligere fået et skriftligt svar i Folketinget på det spørgsmål, men det er ved at være noget gammelt. Det kan være, at der er nye oplysninger herom.

Den anden ting, som jeg vil nævne, som jo er særdeles vigtigt i de her år, er det her med forfatningsdiskussionen. Hvad er det for et EU, der så tegner sig i forhold til i givet fald 10 nye medlemslande, altså 25 medlemslande og måske på et tidspunkt 27 medlemslande? Hvordan *kan* sådan et samarbejde udvikle sig? Hvordan *må* det nødvendigvis udvikle sig?

Her er det Dansk Folkepartis overbevisning, at den eneste måde, man på sigt kan sikre et ordentligt samarbejde i EU med så mange medlemmer, er gennem et mere fleksibelt samarbejde, der i højere grad beskytter nationernes egne forhold, der sikrer, at man i nationerne kan vedtage ting, som er i tråd med det, befolkningerne vil i det pågældende land.

Vi føler, at det, man arbejder på i EU-regi i dag, også i forbindelse med konventet, faktisk er det stik modsatte. Det er en højere grad af ensretning. Det er en højere grad af, at man via flertalsafgørelsessystemer skal sikre, at lande, der ikke ønsker at være med i en bestemt udvikling, tvinges ind i samme retning, som flertallet ønsker. Og det er jo det modsatte, vi har brug for, når vi udvider antallet af medlemslande.

Vi har desværre også måttet notere, at regeringens mand i konventet, Henning Christophersen, har sagt, at regeringens kongstanke om, at der skulle udarbejdes et kompetencekatalog, må betragtes som urealistisk. Det må man da sige er noget af et nederlag i en sag, hvor vi ellers havde hørt det som et helt afgørende synspunkt, at man i forbindelse med det kommende forfatningsarbejde eller traktatarbejde skulle sikre, at der blev lavet et kompetencekatalog.

Hvis ikke det kan laves og man dermed kan få blotlagt helt klart for befolkningerne, hvad der er EU-kompetencer, og hvad der ikke er, hvad der skal ligge på EU-niveau, og hvad der ikke skal ligge på EU-niveau, er det jo svært at forestille sig, at man kan stå op imod det massive pres, der jo er for at lave en egentlig EU-forfatning og altså i højere og højere grad en egentlig EU-føderation, som årene går.

Derfor føler vi altså, at udviklingen på nogle områder, også i forhold til at sikre et fornuftigt samarbejdende Europa med 27 medlemslande, går i den gale retning på det her sidste område.

Men i forhold til både det sidste og det første skal jeg derfor fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget noterer sig regeringens ambition om under det danske formandskab i 2. halvår af 2002 at afslutte forhandlinger med ansøgerlande om medlemskab af EU og understreger i den forbindelse,

- at udvidelse alene bør ske med lande, som udtrykker ønske om medlemskab gennem folkeafstemning,
- samt at udvidelse bør følges af et mere fleksibelt samarbejde i EU.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 46).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg blev en smule forvirret over nogle af meldingerne fra hr. Kristian Thulesen Dahl, for jeg er lidt i tvivl om, hvorvidt hr. Kristian Thulesen Dahl og Dansk Folkeparti egentlig er tilhængere af udvidelsen. Det kan være, jeg har misforstået det. Jeg vil derfor spørge, hvad holdningen egentlig er i Dansk Folkeparti.

Det andet spørgsmål: Er Dansk Folkeparti ikke enig i, at landene rent faktisk i deres parlamenter har søgt om optagelse, at flere af landene har været igennem flere valg, og at et meget, meget stort antal af dem rent faktisk skal igennem folkeafstemninger?

Og er hr. Kristian Thulesen Dahl ikke enig i, hvis vi stillede krav til, at alle landene skulle have folkeafstemninger, at vi bryder voldsomt ind i de forfatningsretlige regler, som de har på dette område i det enkelte land? Det er jo i virkeligheden i modstrid med det argument, hr. Kristian Thulesen Dahl har, om at respektere forskelligheden, nærheden, og at den enkelte nation skal tilrettelægge mest muligt selv.

(Kort bemærkning).

Henrik Dam Kristensen (S):

Jeg tror, hr. Kristian Thulesen Dahl indledte sin besvarelse her med at gøre opmærksom på, at sagesløse seere kunne være lidt forvirrede over debatten med hensyn til datoer osv. Jeg tror også, de kan være forvirrede over at høre hr. Kristian Thulesen Dahl bruge så meget energi på det såkaldte irske problem med hensyn til ratificering af Nicetraktaten. Man får nærmest den opfattelse, at hr. Kristian Thulesen Dahl synes, det er godt, at vi har det problem. Er det misforstået, eller er det korrekt? Er hr. Kristian Thulesen Dahl og Dansk Folkeparti for udvidelsen, eller er de ikke?

Det andet lidt interessante spørgsmål, der rejser sig, er hr. Kristian Thulesen Dahls udtalelse om kompetencekataloget. Det er fuldstændig korrekt, som også hr. Henning Christophersen nævnedes efter det sidst afholdte konventmøde, at den danske regering har fået en ordentlig begmand. Allierede omkring kompetencekataloget, tyskerne, er nu stået fuldstændig af i forhold til det.

Kl. 16.15

Men jeg er lidt forvirret i forhold til Dansk Folkeparti. Jeg har på møder hørt bl.a. Dansk Folkepartis parlamentsmedlem, hr. Mogens Camre, give udtryk for, at et kompetencekata-

log, som regeringen har skitseret det, er umuligt, det har ikke nogen gang på Jorden. Er det så endnu et eksempel på, at Dansk Folkeparti rider på to heste, eller hvad mener Dansk Folkeparti i realiteten om kompetencekataloget?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg synes på mange måder, at det var en interessant tale, hr. Kristian Thulesen Dahl holdt. Store dele af den drejede sig om forhold, som ikke er på dagsordenen i dag, nemlig hele diskussionen om konventet og EU's fremtidige traktatgrundlag. Det er jo ikke det, vi egentlig skulle diskutere i dag. Det får vi masser af muligheder for fremover. Men det er helt bestemt interessante diskussioner.

Vi har jo taget nogle forbehold her i Danmark på nogle områder, bl.a. omkring den fælles mønt, og jeg vil godt spørge hr. Kristian Thulesen Dahl, som interesserede sig lidt for fleksibilitet: Er det egentlig ikke lidt bekymrende, også for Dansk Folkeparti og hr. Kristian Thulesen Dahl, at vi nu i løbet af ganske kort tid vil kunne se, at hele Øst- og Mellemeuropa, lande, som før var på den anden side af Jerntæppet, er omfattet af den samme valuta, som det meste af EU, mens vi i Danmark mener, at vi skal fastholde vores egen valuta? Er det ikke på længere sigt fuldstændig uholdbart?

Det andet, jeg lige vil spørge om, er: Når man nu gerne vil have en vis national selvstændighed og holde fast i nærhedsprincippet – og det er jeg sådan set enig med hr. Thulesen Dahl i – er det så ikke modstridende, at man samtidig vil til at blande sig i andre landes beslutningsprocesser og bestemme, hvordan andre lande nu skal beslutte sig til, at de vil være medlem af EU?

Hvad ville hr. Kristian Thulesen Dahl sige, hvis EU kom og stillede krav til, hvordan vores beslutningsprocesser skulle finde sted her i landet?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Det er fuldstændig forventeligt med den kritik, der kommer i forbindelse med ønsket om folkeafstemninger. Den regnede jeg sådan set med ville komme. Hvordan kan vi dog finde på at blande os i andre landes beslutningsprocesser, er der flere, der er inde på.

Jamen sagen er, at man jo fuldstændig undervurderer befolkningerne i det her spørgsmål. Man undervurderer jo fuldstændig det kæmpe

problem, som EU i dag har ved at være et projekt uden folkelig forankring, ved at være et projekt uden bindeled til befolkningen, hvor befolkningen har udtrykt ønske om at være med i det samarbejde, vi har, på de præmisser, der er.

Det er jo derfor, tilhængerne af det her projekt har problemer. Hver eneste gang der er en folkeafstemning et eller andet sted, er der kæmpe problemer – hvad enten det er i Frankrig, Danmark eller Irland, hvad enten det er euroafstemninger, der skal komme i Sverige eller Storbritannien.

Hvis der havde været euroafstemning i Tyskland, var D-marken nok aldrig blevet afskaffet. Dengang Verheugen foreslog en folkeafstemning i Tyskland, var folk jo skræmte: Tænk at have en folkeafstemning i Tyskland, det var dog en forfærdelig tanke!

Det er jo nøjagtig det samme, som nu kommer til udtryk i forhold til ansøgerlandene: Tænk nu, hvis man havde folkeafstemninger i alle ansøgerlande, og tænk nu, hvis de begynder at stemme nej! Hele det billede, man har skabt, vil krakelere.

Men det, der er vores ønske, er, at hvis et øst-europæisk land ønsker medlemskab, skal det være velkomment, vi vil ikke modsætte os det, forudsat at vi kan se, at det er befolkningen, der ønsker medlemskab, og ikke bare det politiske niveau. Og det ønsker vi at sikre ved, at befolkningerne bliver spurgt. Vi vil også meget gerne have, at befolkningerne i det nuværende EU bliver spurgt.

Der er i øvrigt tanker i konventet, har jeg set, om, at man muligvis skal sende en kommende forfatningstraktat til folkeafstemning i hele EU. Jeg har ikke hørt, at der er blevet taget kraftig afstand fra det. Det er vel også en indblanding i så fald. Men det er vel for at sikre, at man laver noget, der for en gangs skyld er i tråd med det, befolkningerne ønsker, i stedet for at man kører videre i et spor, som gør, at man kommer længere og længere væk fra befolkningerne.

Det var et svar til flere her.

Så spørger hr. Henrik Dam Kristensen i forbindelse med det med Irland, om det er godt, at vi har et problem. Jamen vi har jo aldrig været tilhængere af Nicetraktaten, og derfor har vi selvfølgelig ikke noget imod, at der er et land, der bremser ratifikationen af Nicetraktaten. Vi har i øvrigt heller aldrig følt, at en ikke-ratificeret Nicetraktat kunne være en forhindring for udvidelsen. Det er andre, der gør sig til talsmænd for

det. Det er pudsigt nok dem, der sidder og skal sørge for at forhandle udvidelse til efteråret.

Vi tror, vi får ret i, at udvidelsen såmænd nok begynder at finde sted, uanset om Nicetraktaten er ratificeret af Irland, og så vil vi også få ret i, at vi i virkeligheden ratificerede på et falsk grundlag her i Danmark.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg synes, hr. Kristian Thulesen Dahl taler lidt udenom. Der er mig bekendt ikke nogen her, som er imod, at vi får styrket den folkelige forankring og får sikret et EU, der er bedre funderet i de enkelte lande. Det er jo bl.a. det, vi skal diskutere ganske voldsomt i forbindelse med konventarbejdet og den næste traktat, og der har vi meget at byde på fra dansk side.

Kl. 16.20

Men så vidt jeg husker, har syv-otte lande planlagt folkeafstemninger. Derfor vil jeg spørge: Hvordan søren kan hr. Kristian Thulesen Dahl det ene øjeblik mene, at landene skal have en langt stærkere rolle i forhold til EU-beslutninger, og at man skal respektere sin egen grundlov, og så samtidig mene, at vi skal pålægge landene at afholde folkeafstemninger?

Vi ville jo ikke acceptere – og det går jeg ud fra at hr. Kristian Thulesen Dahl heller ikke ville – hvis nogen kom hen og fortalte os, at vi skulle tilsidesætte § 20 i grundloven og ikke skulle overholde de regler, der er på det pågældende område. Det er sådan set en sag af samme karakter.

Er hr. Kristian Thulesen Dahl ikke enig i det og kan se, at der er en modsætning?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg synes også, at hr. Kristian Thulesen Dahl på et spørgsmål svarede udenom og på et andet spørgsmål slet ikke svarede.

Er det ikke, gentager jeg, bekymrende på længere sigt, at hele Østeuropa og Centraleuropa sammen med de allerfleste nuværende EU-lande har en fælles valuta, mens Danmark stadig mener, at vi skal have vores egen? Er det ikke stærkt bekymrende på længere sigt?

Så kan jeg tilslutte mig hr. Claus Larsen-Jensens bemærkning og spørgsmål, men jeg vil udbyde det og bede hr. Kristian Thulesen Dahl svare helt konkret: Ville hr. Kristian Thulesen Dahl finde det acceptabelt, at EU stillede krav til beslutningsprocesserne i det danske Folketing og i

den danske befolkning og dikterede os, hvordan vi skulle træffe beslutninger om EU-spørgsmål?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til spørgsmålet fra hr. Claus Larsen-Jensen og hr. Barfoed om det her med at blande sig i andre landes måde at beslutte sig på.

Man kunne jo tænke sig tilbage til starten af 1970'erne. Hvis nu man fra Folketingets side havde ønsket bare at gennemtrumfe noget over for en befolkning, som måske var meget modvillig – det vidste man jo ikke på det tidspunkt, da Danmark søgte optagelse i det daværende EF – og man ønskede bare at tromle vort medlemskab på plads uden at spørge den danske befolkning, kunne det da ikke have været helt godt, hvis det havde været sådan, at man var sikker på, at det var befolkningens ønske, som gav sig udtryk i et efterfølgende medlemskab, og ikke bare Folketingets ønske?

Det er jo det, vi taler om her. Det er et spørgsmål om, at vi erkender – og det håber jeg at både hr. Claus Larsen-Jensen, det ligger også lidt i det, han sagde i øvrigt, og hr. Barfoed gør – at vi i dag har en kæmpe kløft mellem befolkningen på den ene side og det politiske niveau på den anden side, når det handler om EU. Den kommer til udtryk i alle de folkeafstemninger, der bliver holdt om EU-forhold; de er delt stort set på midten med hensyn til, om det bliver et ja eller et nej.

Det gælder Danmark, Irland, Frankrig, og det har vi set i meningsmålinger overalt, hvor man i virkeligheden dyrker det her, mest i de nord-europæiske lande.

Når vi ikke engang kan løse den opgave, skal vi da i det mindste sikre, at vi ikke får nye medlemslande baseret på et ønske fra politisk hold, men en modvilje i befolkningen. Hvad er det for et EU-samarbejde, man skaber på lidt længere sigt, hvis man herindefra mener, at man skal optage lande, som har et befolkningsflertal imod et ønske om optagelse? Hvad er det så for et EU, man udvikler? Det er jo et EU-samarbejde, der i endnu højere grad fjerner sig fra befolkningerne.

Hvis man kan komme med et andet bud på at sikre den folkelige forankring, vil jeg gerne høre det. Men hr. Claus Larsen-Jensen kommer jo ikke med noget bud. Han siger bare, at vi alle sammen er enige om, at det skal vi også sikre, og så skal vi have nogle debatter. Men det har man jo haft i årevis. Det har jo overhovedet ikke hjulpet på situationen.

Så vil jeg sige til hr. Barfoed, som spørger, om det ikke er bekymrende, hvis nu alle andre har euroen og vi ikke har den: Det må man jo tage stilling til på det tidspunkt. Det, vi kan notere, er, at østeuropæiske lande bliver stillet over for *acquis communautaire*. De skal tage hele samarbejdet, de får ikke nogen valgmuligheder. Man opbygger ikke noget forsøg på fleksibelt samarbejde, hvor man siger, at de kan byde ind på nogle områder og undtages fra andre. Nej, på de områder, hvor de ikke er med fuldt og helt, har EU et problem. Det er jo ikke, fordi man reelt siger til dem: Hvad har I lyst til at være med i, hvad har I lyst til ikke at være med i? Så kunne det jo godt være, at man i virkeligheden ad den vej ville få skabt et fleksibelt samarbejde i Europa.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Claus Larsen-Jensen for den tredje og sidste korte bemærkning til hr. Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg forsøger en gang til. Buddet på indretningen af fremtidens Europa gemmer vi til en anden dag. Vi har masser af konkrete forslag at byde på til det. Men det andet her drejer sig altså om, at der jo ikke er nogen, der argumenterer for, at befolkningerne ikke skal inddrages, men der er nogle lande, hvor man rent faktisk er gået til valg og har vundet valg, oven i købet flere valg, på at argumentere for et EU-medlemskab. Man kan jo spørge, om det ikke er lige så godt.

Kl. 16.25

Jeg argumenterer ikke imod folkeafstemninger i landene. Jeg spørger bare: Hvordan kan hr. Kristian Thulesen Dahl stå her og sige, at han egentlig anbefaler, at vi i fællesskab i EU fastlægger regler om, at man ikke kan tilslutte sig EU-medlemskab uden folkeafstemninger? Hvis det havde været gældende for Danmark, havde det så ikke været en indblanding i vores grundlov? Vi har en folkeafstemningsregel, andre lande har det ikke, men ville det ikke være at blande sig i de enkelte landes grundlove?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Lars Barfoed for den tredje og sidste korte bemærkning til hr. Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Jeg takker for svaret om euroen, og jeg håber, det er udtryk for, at der måske er ved at komme lidt nuancer ind i Dansk Folkepartis holdning til det spørgsmål. Tak for det.

Så må jeg sige, at med hensyn til det andet om, at vi skal tvinge ansøgerlandene til at gennemføre folkeafstemninger, opfatter jeg det i virkeligheden som lidt af en smart retorisk fidus, for det har jo en vis folkelig appel at stille krav om, at befolkningen i de andre lande skal spørges. Nuvel, hr. Thulesen Dahl siger, at det bare er parlamentets holdning, men det er jo ikke sikkert, det er folkets holdning, når man tænker lidt nærmere over det.

Nu har vi i hele Vesteuropa repræsentativt demokrati, hvor folk vælger nogle parlamentarikere, der så træffer beslutninger på deres vegne, og det er et almindelig anerkendt demokratisk princip, som jeg håber, at hr. Kristian Thulesen Dahl også anerkender som gyldigt og fuldt demokratisk. Så har man i de fleste lande mulighed for fra tid til anden at bruge folkeafstemninger, vejledende eller bindende. Men det er jo op til landene selv, hvornår de vil bruge dem og ikke bruge dem, og jeg håber sandelig, at hr. Thulesen Dahl stadig mener, at det må være de enkelte lande selv, der bestemmer, hvornår de vil anvende folkeafstemninger eller ikke anvende folkeafstemninger, og at hr. Thulesen Dahl er enig i, at et repræsentativt demokrati er fuldt demokratisk gyldigt.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Først til hr. Barfoed: Det ærgrer mig lidt, at han ikke også kommenterede den del af mit svar om eurospørgsmålet, som handlede om, at hvis man ønsker et fleksibelt Europa, et fleksibelt samarbejdende Europa i stedet for det ensrettede, man laver med unionen i dag, og som man også lægger op til med de nye lande, hvorfor er hr. Lars Barfoed så ikke enig i, at man burde gøre op med det forhandlingsoplæg, der har været over for de østeuropæiske lande, nemlig »tag det hele eller lad være«? Der er jo ikke nogen valgmulighed, det er jo ikke et fleksibelt samarbejde, man forsøger at oprette. Men havde man sagt, at det såkaldte *acquis communautaire* skulle være baggrunden for forhandlingen med de øst- og centraleuropæiske lande, kunne det jo godt være, at man ad den vej kunne have fået et mere fleksibelt samarbejdende Europa.

Så til både hr. Claus Larsen-Jensen og hr. Barfoed om det med at blande sig i landenes sager: Der er mange områder, hvor jeg kan forstå, at man i hvert fald gerne ønsker at blande sig. Men på trods af alle de områder, hvor man mener, at EU skal blande sig i de enkelte landes gøren og laden, en mængde spørgsmål hvor man mener, at EU skal tegne også Danmark og Tyskland og Frankrig og køre hele løbet på vegne af landene, er der altså ét område, hvor det er helt fatalt, hvis man får en situation, hvor EU blander sig, og det er i spørgsmålet om at sikre, at befolkningerne afgør sagen.

Det er i virkeligheden lidt tankevækkende, at det er lige præcis her, man mener, skellet går for, hvad EU kan blande sig i, og hvad EU ikke kan blande sig i. Skulle man dog formaste sig til i de lande at spørge befolkningerne, for hvad kunne der dog ikke ske? Så er det dog meget rarere at sige, at det repræsentative demokrati må herske, og gudskelov er der også lande, hvor man overhovedet ikke må spørge befolkningen. Sådanne må man næsten forstå de indlæg, der har været. Tænk, hvis Verheugens idé var blevet virkelighed, nemlig at man skulle have folkeafstemning i Tyskland. Jamen det var da en uhyggelig tanke!

Det er det, der gennemsyrrer de indlæg, der har været. Alle andre steder må EU blande sig, men lige præcis når det drejer sig om at sikre, at det er befolkningerne, der sætter tempoet i EU-samarbejdet, siger man stop. Her ønsker man at beholde retten på politikernes hænder.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Så er det hr. Lars Barfoed som ordfører.

Lars Barfoed (KF):

»Mere Europa« er de ord, det spanske formandskab har valgt som overskrift eller hovedtema for sin formandsperiode i Den Europæiske Union i dette halvår, og hvad menes der egentlig med det?

Ifølge det spanske formandskabs program betyder det for det første, at Europa skal have sin rette plads og indflydelse i international sammenhæng, og for det andet afspejler ordene – stadig ifølge formandskabets program – at europæisk integration altid har været en meget vigtig og positiv inspiration til moderniseringer og sociale forandringer i Spanien. Så vil jeg tilføje for egen regning, at »Mere Europa« vel også må betyde et udvidet EU, for det er uden sam-

menligning det vigtigste tema lige nu og i resten af året. Så langt så godt.

Kl. 16.30

Men hvad er det mere konkret, spanierne har villet med deres formandskab? Bekæmpelse af terrorisme er det første af de seks højt prioriterede områder, der er fremhævet i formandskabets program, og netop det område demonstrerer da også med al tydelighed, at der er brug for mere Europa, både internationalt og når det gælder det indre samarbejde i Den Europæiske Union.

Ikke mindst efter angrebet på den frie verden den 11. september står det lysende klart, at EU har en stærk forpligtelse til at bidrage i den internationale kamp mod terrorismen, for terrorismen kender ingen landegrænser. Samtidig står det lige så klart, at den grænseoverskridende karakter, terrorismen har, betyder, at vi i EU skal have et stærkt samarbejde om netop bekæmpelse af terrorisme. Derudover har Spanien sine egne sørgelige erfaringer med terrorisme, der sikkert også har bidraget til at sætte tempoet så højt op på netop dette område.

I Det Konservative Folkeparti er vi fuldstændig enige i, at der er brug for mere Europa, når det gælder bekæmpelse af terrorismen. Derfor er det vigtigt at følge op på Det Europæiske Råds møde i Laeken og de tidligere konklusioner fra rådsmødet i Tampere.

Derudover er de emner, som det spanske formandskab har prioriteret højest, introduktionen af den fælles mønt, euroen; at der skal yderligere tempo på Lissabonprocessen; udvidelsen af EU med de øst- og centraleuropæiske lande; styrkelsen af de eksterne relationer, bl.a. gennem sikkerheds- og forsvarspolitisk samarbejde og styrkelse af de transatlantiske relationer, og endelig arbejdet med det fremtidige traktatgrundlag for EU. Det er alt sammen temaer, der både før og også nu under det spanske formandskab er meget aktuelle og meget væsentlige for EU og for borgerne i EU, og det er temaer, der også vil være væsentlige under det danske formandskab.

Det er lykkedes ganske godt for det spanske formandskab at gøre gode fremskridt allerede på nuværende tidspunkt på en række områder. Forhandlingerne om udvidelsen med de nye medlemslande forløber planmæssigt, euroen kom endda meget fint fra start, og også for så vidt angår de eksterne relationer er der på en række felter gjort gode fremskridt. Konventet om EU's fremtidige traktatgrundlag er også kommet godt i gang med arbejdet.

Når det gælder Lissabonprocessen hen imod et mere velstående og dynamisk EU og udviklingen af det indre marked, er der vel til gengæld grund til at efterlyse nogle mere konkrete fremskridt. Ganske vist er der på Barcelonatomødet truffet en række vigtige beslutninger, men beslutningerne er jo i vid udstrækning beslutninger om målsætninger for, hvad der skal nås i det næste halve år, altså i den danske formandsperiode. Der er heller ingen tvivl om, at der er lang vej endnu, hvis vi skal nå Lissabonprocessens mål, nemlig at Den Europæiske Union skal være verdens mest dynamiske og videnbaserede økonomi i år 2010.

I de kommende måneder bevæger vi os fra spansk formandskab i EU til dansk formandskab. Vi skal jo nok fra dansk side finde et andet hovedtema for vores formandskab end »Mere Europa«, men de sager, vi kommer til at beskæftige os med i den danske formandsperiode, vil i meget høj grad være de samme. I det hele taget er der ved skift fra ét formandskab til et andet ikke megen plads til at introducere en række nye sager og forslag. Nogle er der selvfølgelig mulighed for at tilføje, men det vil i høj grad være sådan, at der bliver tale om at arbejde videre på de forslag, der allerede er under behandling.

Dér, hvor det politiske valg i høj grad vil ligge, er i prioriteringen, af hvilke af de verserende sager der skal fremmes, altså hvor man skal sætte tempo på processen, så forslagene bliver vedtaget inden formandskabets afslutning, og her er der især to kriterier, som vi fra konservativ side mener, regeringen bør lægge vægt på i sine prioriteringer. Der er for det første et væsentligheds-kriterium og for det andet et nærhedsprincip.

Kl. 16.35

Andet halvår af 2002 bliver under alle omstændigheder et meget intensivt år for EU, fordi udvidelsen fra 15 til 25 lande skal falde på plads inden årets udgang, og derfor er vi simpelt hen nødt til at koncentrere os om det væsentligste. Det bliver en vanskelig proces, hvor der ganske vist på mange områder er gjort fremskridt, men hvor det er de budgettunge kapitler, der står tilbage.

Samtidig bør det danske formandskab demonstrere en respekt for nærhedsprincippet. Det må være sådan, at Danmark nedprioriterer initiativer og regler, herunder ikke mindst detailregulering, der lige så godt eller bedre kan varetages af medlemslandene selv. Til gengæld skal vi opprioritere områder, hvor det virkelig har betydning, at EU-landene har fælles initiativ

ver og fælles regler, og styrkelsen af det retlige samarbejde, ikke mindst med henblik på bekæmpelse af terrorisme, bør derfor fortsat være et højt prioriteret område.

Også det indre marked og Lissabonprocessen skal have høj prioritet i det danske formandskab. Et effektivt, dynamisk og konkurrence-dygtigt marked er en helt afgørende forudsætning for EU's videre udvikling og i sidste ende for den enkelte borgers velstand og velfærd. Det bør netop være respekten for den enkelte borger, der er ledetråden for det danske formandskab, ikke mindst nu, hvor vi har fået en liberal-konservativ regering i Danmark.

Vi skal i det hele taget til at tænke mere på den enkelte borger, når vi tilrettelægger EU-politikken. Det er uacceptabelt at accelerere den europæiske udvikling i et tempo, som borgerne ikke kan eller vil følge med i. Jo mere man fjerner beslutninger fra den enkelte borger og det enkelte land, des mere risikerer vi, at borgerne føler sig magtesløse over for EU og opfatter EU som udemokratisk og centralistisk.

I Det Konservative Folkeparti er vi på en række områder enige i, at vi skal have mere Europa, som det spanske formandskab har formuleret det. Nye problemer af grænseoverskridende karakter trænger sig hele tiden på, og de kræver fælleseuropæiske løsninger, fordi de ikke kan løses af de enkelte lande hver for sig. Det betyder flere beslutninger i Ministerrådet og Europa-Parlamentet og dermed også mere Europa, men det er vel at mærke mere Europa til gavn for borgerne.

Europa skal hele tiden finde en fornuftig balance. Nærhedsprincippet skal tages alvorligt, så vi undgår unødvendig centralisme, og udgangspunktet skal være, at medlemsstaterne har kompetencen, hvis der ikke er meget gode grunde til at flytte kompetence til EU. Men dér, hvor EU har kompetence, skal EU også kunne agere stærkt og beslutningsdygtigt.

Villy Søvnald (SF):

Jeg vil ikke bruge ret meget tid på at se baglæns på det spanske formandskabs prioriteringer. Dels har vi jo ikke den store mulighed for at påvirke dem, og dels rinder tiden jo meget snart ud. Det, der derfor er ret spændende ved debatten i dag, er at få fat på den danske regerings prioriteringer.

Hvad er det, der prioriteres højt fra den danske regerings side under det kommende formandskab? Det synes jeg ikke debatten i dag har

bragt ret stor klarhed over. Jeg har hørt nogle få udmeldinger. Jeg hørte med interesse den konservative ordfører være meget optaget af nærhedsprincippet, og derfor vil jeg godt på et tidspunkt have en kommentar til, hvad den konservative ordfører set i det lys synes om, at en af udmeldingerne i går fra sundhedsministeren var en fælles EU-optagethed af fedme. Hvor hører det hjemme i forhold til overvejelser om nærhedsprincippet? Det synes jeg kunne være en ganske interessant debat.

Jeg synes, det er lidt bekymrende, at når jeg lytter til den offentlige debat, har jeg kun hørt to udmeldinger ud over de temaer, man så at sige skal afslutte i det danske formandskab, og ud over det store tema om udvidelsen, som vi er enige om. Jeg har kun hørt de to temaer, som henholdsvis sundhedsministeren og europaministeren har rejst. Europaministeren: Hvordan holder vi fremmede ude? Og sundhedsministeren: Hvordan bekæmper vi i fællesskab fedme? Man kunne betegne det som de to f'er, og jeg synes, det er lidt pauvert og lidt snævert, man satser. Der er jo store og afgørende europæiske dagsordener i øjeblikket, helt afgørende spørgsmål om vores fælles fremtid og om, hvad vi vil med vores kontinent.

Kl. 16.40

Jeg synes, der er to helt afgørende spørgsmål, som vi skal koncentrere debatten om. Det første er udvidelsen, og det andet er en fælleseuropæisk udenrigspolitik som en modvægt imod den p.t. totale amerikanske dominans i udenrigspolitikken. Det er de to dominerende dagsordener, og det er her, vi fra SF's side vil kaste vore kræfter ind.

Først om udvidelsen: Udvidelsen er det vigtigste velfærds- og sikkerhedsprojekt for Europa overhovedet. Spørgsmålet er, hvordan vi sikrer en fair udvidelse med ansøgerlande, som ikke deler op i A-medlemslande og B-medlemslande, og uden at det sølvtæppe, der er trukket gennem Europa, fastholdes. Det gælder retten for ansøgerlandenes borgere til at søge arbejde også i de nuværende medlemslande, hvor der jo er de 7-årige overgangsordninger, som er meget lange overgangsordninger. Det gælder i forhold til landbrugsdiskussionen, hvor jeg ikke synes, at regeringen eller ordførerne fra regeringspartierne har været ret præcise.

Hvis man diskuterer situationen med polske landmænd, er deres skræksscenario, altså det, som de har fået stillet i udsigt, at landbrugsstøtteordningen de første 10 år kun skal være en

fjerdedel, 25 pct. I de 10 år vil de så møde konkurrence fra lande, der har 100 pct.s støtte fra landbrugsordningerne. Det er da ikke pænt over for de nye medlemslande, at de skal udkonkurreres på den måde af de etablerede lande, der beholder støtten. Det er ikke fair over for de nye lande, der ikke får støtten.

Vi står jo med en unik chance for at få afskaffet de landbrugsstøtteordninger. Det er 330.000 kr. pr. brug i Danmark, vi yder i støtte. Det er en ganske omfattende støtte. Det er det dobbelte af dagpenge. Vi står med en unik chance for at få ryddet op i landbrugsordningerne.

Hvis man så kigger på, hvordan man rent faktisk gebærder sig med hensyn til oprydning i landbrugsordninger, kan man jo efter ganske kort tid i Europaudvalget se, at man påvirkes meget af argumenter om franske vine, der ikke alene skal have tilskud til produktionen, men efterfølgende også tilskud til destruktionsen. Man roder sig mere og mere ind i et sæt af regler, hvor man ikke alene fastholder, men udbygger de eksisterende ordninger.

Jeg synes, det er helt afgørende, at man meget snart får tegnet et aftrapningsforløb for de eksisterende landbrugsordninger, som meget hurtigt nærmer de nye landes og de gamle landes landbrugsordninger til hinanden. Jeg forstår godt, at det fra et polsk perspektiv ikke er rart at se på, at man i 10 år i en overgangsperiode skal udkonkurreres af et landbrug med 100 pct. støtte, mens man selv kun får en fjerdedel.

Jeg har hørt det argument, der siger: Jamen, den der høje landbrugsstøtte skal de ikke have, for det er slet ikke godt. Jeg hørte også den danske fødevarerminister udtale sig sådan. Se, det er jo erfarne folk, der taler, og de ved, hvad det kan bringe med sig. Men det er nu lidt flot at stå med det synspunkt fra de etablerede lande, at det, vi får, og som vi fortsat vil have, skal de nye lande ikke have.

Derfor har vi et ønske om, at man ordner det sådan, at de landbrugsforhandlinger sikrer en hurtig aftrapning, hvor man laver et aftalt forløb for nedtrapning af EU's landbrugsordninger.

Den anden vigtige diskussion om ansøgerlandene drejer sig om fordeling af strukturmidlerne, og der er det efter SF's opfattelse vigtigt, at fattigdomsorienteringen styrkes, og at det dermed sikres, at strukturmidlerne flyttes til de nye lande og områder, der er de nye fattige og mindst begunstigede lande efter udvidelsen.

Vi ser tre grunde til, at udvidelsen er så afgørende. Vi skal hjælpe landene igennem en situa-

tion, så de ikke i overgangen bliver ødelagt socialt. Vi skal undgå at spænde ben for nogle nye demokratier. Og for det tredje har vi også en afgørende sikkerhedspolitisk interesse. Det her er formentlig det vigtigste sikkerhedspolitiske initiativ i mange, mange år. Vi skal fuldende drømmen om et helt og udelt kontinent, hvor ansøgerlandene kommer til at gennemløbe en økonomisk, social og politisk udvikling på linje med den, vi har set i lande som Spanien, Portugal og Grækenland.

Det er drømmen, at vi og 20 eller 25 år kan rejse i et Østeuropa, der ikke alene er demokratisk forankret, men også er socialt forankret og dermed også politisk forankret. Den drøm er vores drøm med udvidelsen.

Kl. 16.45

Det andet hovedpunkt for os er at sikre et stærkere og langt mere forpligtende udenrigspolitisk samarbejde. Jeg skal ikke trætte med en meget detaljeret diskussion, for man kan jo sige, at vi har travet den igennem i første diskussion i dag. Men det er afgørende, at EU sikkerhedspolitisk og udenrigspolitisk i langt højere grad er i stand til at levere en dagsorden på verdensscenen.

Vi ser det i forhold til de øjeblikkelige begivenheder i Mellemøsten, vi ser det i forhold til et andet syn på Nordkorea under det svenske formandskab osv. osv.

Vi har et ønske om at være en modvægt til det USA, der i stigende grad kun samarbejder internationalt, når det er til fordel for dem selv, og når de kan varetage rent amerikanske interesser. Det være sig i forhold til FN, konfliktløsning, Mellemøsten, udviklingsperspektiv, markedsadgang, miljø og sociale rettigheder.

På alle de punkter agerer EU efter vores opfattelse i dag langt mere progressivt end USA. Vi skal kaste kræfterne ind, for at det bliver endnu bedre. Ud over det skal vi være optaget af miljøområdet. Jeg deltog under de korte bemærkninger i en miljødiskussion, og den skal jeg ikke gentage.

Vi er optagede af social- og arbejdsmarkedsområdet. Vi ønsker et højt niveau for at sikre sociale rettigheder, et højt beskyttelsesniveau i arbejdsmiljøet, forpligtende handling i forhold til arbejdsmiljø og minimumssatser for selskabsbeskatning osv.

Jeg tror, at vi vil komme til at stå i den interessante situation med den nuværende regering, at den i sin udaadvendte retorik vil være meget EU-begejstret, men i praksis vil den være langt min-

dre begejstret. Jeg tror allerede, det fremgik af hr. Kristian Thulesen Dahls korte bemærkninger, at den iagttagelse havde han også gjort.

Det synes jeg ikke er godt, for på de områder, hvor netop vi har ambitioner – det er, som jeg har nævnt, udvidelsen, altså en fair udvidelse, et udenrigspolitisk modspil, miljøområdet og social- og arbejdsmarkedsområdet med minimumskrav – er det efter SF's opfattelse afgørende vigtigt, at vi får tegnet et billede af et Europa, der følger en ganske anden udviklingsmodel end den liberalistiske udviklingsmodel, der bare giver los.

Jeg skal derfor slutte af med at fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til i forbindelse med det kommende danske formandskab som de afgørende områder at arbejde for,

- at udvidelsen med de nye medlemslande kommer til at foregå på fair vilkår, at de afgørende spørgsmål om landbrugsordninger og strukturmidler løses og ikke efterlader A- og B-medlemslande, arbejde på at afkorte overgangsordninger på landbrugsområdet for de kommende medlemslande og starte nedtrapning af de eksisterende (landbrugs-)støtteordninger, samtidig med at strukturmidlerne koncentrerer yderligere til de mindst begunstigede lande,
- at styrke EU's udenrigspolitiske samarbejde, herunder ved at udnytte de europæiske landes økonomiske potentiale til at forfølge fælles selvstændige mål i globale spørgsmål som miljø, udvikling samt sikkerhed og uden at ligge under for amerikansk dominans.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 47).

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se ovenfor*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Claus Larsen-Jensen (S):

Jeg synes, det er glimrende, at hr. Villy Søvnald går mere ind i substansen i forhold til diskussionen om udvidelserne, diskussionen om Polen, landbrug osv. Europaudvalget, inklusive hr. Villy Søvnald og undertegnede, skal faktisk til Polen på mandag. Jeg forstår, at statsministeren

skal mødes med den polske regering. Vi mødes med parlamentet, så vi kan komme lidt tættere ind på indholdet af hele landbrugsdiskussionen. Europaudvalget holder jo også en høring i september, hvor vi sætter fokus på landbrugspolitikken for også at kigge lidt på den.

Kl. 16.50

Jeg vil bare stille et spørgsmål til hr. Villy Søvnald om landbrugsordningerne. Er hr. Villy Søvnald ikke enig i – uanset enigheden om behovet for en reform af landbrugspolitikken – at risikoen for at mase voldsomt på med hensyn til det her i virkeligheden kunne betyde, at det kommer til at blokere for selve udvidelsen?

Det andet, jeg vil spørge om, er: Er det ikke også korrekt, at hvis vi får lavet nogle landbrugsstøtteordninger, som simpelt hen bare medfører, at vi fastlåser en forældet struktur i landbruget, så kommer vi faktisk fra asken og i ilden, og at det i virkeligheden kan være mere hensigtsmæssigt at finde et miks imellem fremadrettede investeringer gennem strukturfonds-midler og landbrugsstøtteordninger og forhåbentlig senere en reform også af den vestlige del af landbrugsordningerne?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Det drejer sig faktisk om samme sag. Jeg var også lettere rystet, må jeg sige, over at høre SF's ordfører. For det lyder, som om SF vil prioritere landbrug og struktur over Østudvidelsen. For er SF ikke enig i, at hvis vi for alvor kaster os ind i landbrugspolitikken, rører vi virkelig ved nogle af ligtornerne hos nogle af de lande, som i forvejen ikke er frygtelig begejstrede for Østudvidelsen, og at vi dermed risikerer at udskyde hele det projekt, der hedder at hele Europa?

Hr. Villy Søvnald taler om, at i 10 år har landene dårligere konkurrencevilkår i forhold til de eksisterende EU-medlemmer. Er hr. Villy Søvnald ikke opmærksom på, at landbrugsreformen udløber i 2006? Så det er altså ikke 10 år, men det er 4 år, vi taler om. Og er SF ikke indstillet på, at vi netop bruger denne udløbsdato til at lave en ny landbrugspolitik, hvor der er mindre statsstøtte og mere liberal økonomisk politik?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Man kan vel sige, at der er to risici i den nuværende proces. Den ene risiko er at lave noget, der er så forceret, at der ikke kan opnås flertal for det, eller så et land blokerer i EU. Det er selvfølgelig

ikke særlig klogt. Den anden oplagte risiko er at lave noget, der forekommer så pauvert, specielt set fra Polens side, for det er jo Polen, der er det centrale land i den her debat, at polakkerne stemmer nej ved en folkeafstemning. Det er en oplagt risiko.

Jeg læste med meget stor interesse om nogle journalister, der har rejst dernede, og jeg har også selv været dernede en tur. Jeg tror, der er en oplagt risiko for et polsk nej, hvis man efterlader det indtryk, at alt, hvad der hedder tilnærmelser, skyder vi ud i en fjern, fjern fremtid. Til gengæld får vi den ulige konkurrence i de næste 10 år.

Jeg satte ikke – det er både svar til hr. Claus Larsen-Jensen og fru Charlotte Antonsen – et bestemt tidsforløb på. Så på den måde ser jeg ikke nogen grund til, at fru Charlotte Antonsen er voldsomt rystet. Jeg pegede bare på de ting, man er nødt til at få til at forløbe som parallelle processer, hvis man ikke skal risikere en meget stærk reaktion i Polen.

Så er det jo rigtigt, at når jeg nævnte 10 år, er det, fordi Kommissionens udspil løber over 10 år. Og jeg hørte i øvrigt, at den danske europaminister på et tidspunkt udtalte, at alle forhandlinger fra nu af ikke drejer sig om at forbedre Kommissionens udspil, men drejer sig kun om, at det kan blive endnu værre. Så står man i en situation, hvor man ikke risikerer, at det bryder sammen ved forhandlingsbordet hos de nuværende EU-lande. Man står i den situation, at man risikerer et polsk nej ved en afstemning. Det er den reelle risiko i det her forløb, hvis man udskyder aftrapning af landbrugsordningerne.

Jeg forstår i øvrigt, at både hr. Claus Larsen-Jensens parti og fru Charlotte Antonsens parti er enige i, at landbrugsordninger er af det onde, at de skal aftrappes. Så opgaven er vel at finde en fælles formel for at gøre det så hurtigt, som det overhovedet er muligt.

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg kan ikke forstå det anderledes, end at SF er villig til at satse, altså satse på at få gennemført nogle landbrugsreformer, og så må vi se, hvordan det går med Østudvidelsen.

Der er en anden ting, jeg også meget gerne vil spørge SF om, og hvor jeg simpelt hen ikke kan finde hoved eller hale. Det er om SF's forsvarspolitik eller sikkerhedspolitik.

Indtil for 1 år siden kunne vi ikke nævne EU og forsvarspolitik her i huset, uden at SF talte

om NATO og USA. Der var ingen grænser for lyksaligheden, bare vi holdt os til alliancen over Atlanten. I dag hører vi ikke hr. Søvnald tale om andet end EU's fælles forsvarspolitik. Jeg vil gerne spørge SF: Er der ikke tale om en meget kort-sigtet udenrigs- og sikkerhedspolitik? Er der ikke tale om en meget lidt bæredygtig forsvarspolitik fra SF? Og hvad er begrundelsen?

Kl. 16.55

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg synes nu ikke, man kan rose fru Charlotte Antonsen for at være meget dygtig til at høre efter, hvad man siger. Det vil være en fuldstændig falsk beskyldning.

Efter at have holdt en tale, der stort set byggede på udvidelsen som det allervigtigste overhovedet for SF, som det vigtigste overhovedet – hvis der er noget parti i det her Folketing, der har presset på for udvidelsen, så er det SF sammen med andre – og derefter blive bebrejdet, at vi ville sælge det til fordel for andre spørgsmål, vil jeg sige, at medmindre man slet ikke har hørt efter, hvad jeg sagde, er man ikke i stand til at udlede det.

Så synes jeg, der er et andet punkt, hvor fru Charlotte Antonsen heller ikke har hørt efter eller ikke har forstået det eller ikke vil forstå det. Det er måske i virkeligheden det, det drejer sig om. Men så for en sikkerheds skyld: SF er ikke tilhænger af et EU-forsvar. Det har vi aldrig været. Jeg har personlig svært ved at se begrundelsen for det.

Jeg har et modspørgsmål: Hvor mange militære formationer synes fru Charlotte Antonsen vi skal have, før det er tilstrækkeligt? I dag har vi et NATO, vi har SHIRBRIG, FN's udrydningsstyrke, som vi bruger i bestemte sammenhænge, og så har vi styrker, vi sammensætter til situationen, som tilfældet er i Bosnien, i Kosovo, og som det var i Albanien, hvor vi vælger en udrykningsstyrke, der ikke er sammensat, men som vi sammensætter til situationen.

Jeg vil spørge fru Charlotte Antonsen: Hvad skal vi bruge en fjerde fast formation til?

(Kort bemærkning).

Charlotte Antonsen (V):

Jeg får ikke svar på mit spørgsmål. Altså hvad ønsker SF på det sikkerhedspolitiske område? I den debat, der var lige før denne debat, havde SF meget travlt med at tale om, hvad EU skulle gøre uden om USA, at EU skulle gå foran, og

man hængte i det hele taget sin hat på EU's sikkerhedspolitik bl.a. i Mellemøsten.

Så kommer hr. Søvnald her og gentager det, der har været SF's gamle politik for 1 år siden, om, at man ikke bryder sig om en EU-forsvarspolitik, og jeg går ud fra i den forbindelse, at man så foretrækker NATO. Hvor står SF i dag? Vil man det hele afhængig af, hvad det er for en sag, der er på dagsordenen? Er der overhovedet noget bæredygtigt tilbage i SF's forsvarspolitik?

(Kort bemærkning).

Lars Barfoed (KF):

Det var lige til det med landbrugsordningerne. Jeg synes, at når man hører hr. Villy Søvnald tale om landbrugsordningerne i forhold til ansøgerlandene, kunne man meget let få det indtryk, at hr. Villy Søvnald simpelt hen ikke synes, at EU kan bruge penge nok på at yde landbrugsstøtte til de nye ansøgerlande. Det synes jeg i hvert tilfælde er en myte, som hr. Villy Søvnald skulle have mulighed for at aflive.

Jeg fæstnede mig lidt ved, at hr. Villy Søvnald citerede europaministeren, lidt frit synes jeg, i hvert fald i forhold til det, jeg har hørt europaministeren sige, for hr. Villy Søvnald brugte det udtryk, at europaministeren skulle have sagt, at under forhandlingerne kan det kun blive endnu værre.

Det, jeg har hørt europaministeren sige, og det er jeg sådan set enig med europaministeren i, er, at nu er der afsat de midler fra EU's side, der kan afsættes til støtte til de nye ansøgerlande, og man må regne med som et faktum, at mere bliver der ikke ud af det. Hvis det endelig er, så kan der kun blive færre penge til dem.

Ud fra en forhandlingsmæssig situation, hvor vi vel ikke sådan skal ødsle med EU's og dermed i sidste ende skatteborgernes penge, er det så ikke meget fornuftigt at lægge det fast over for ansøgerlandene i et forhandlingsforløb, at flere penge bliver der altså ikke? Så kan man forhandle ordningen inden for det rammebeløb.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det er til fru Charlotte Antonsen, der stadig væk ikke forstår visdommen i vores sikkerhedspolitiske synspunkter.

Jeg må sige, at jeg forstår det ikke helt, også fordi vi har brugt hele 4 timer af Folketingets arbejdstid i dag til at diskutere det. Jeg synes, vores position er meget klar. Vi ønsker ikke EU som en militær stormagt. Vi ønsker at satse på

andre udviklinger end militær udvikling, og selv tror jeg, at hvis fru Charlotte Antonsens hede drømme om forsvaret blev opfyldt, ville vi jo aldrig nogen sinde kunne etablere et europæisk forsvar, der bare procentvis målte sig med den amerikanske styrke.

Kl. 17.00

Så jeg forstår det simpelt hen ikke, jeg mangler det analytiske argument: Hvorfor skal vi have en fjerde forsvarsformation ved siden af NATO, SHIRBRIG og de styrker, vi sammensætter til situationen? Jeg forstår det ikke. Jeg forstår det som en uforløst drøm, og de kan jo tit være svære at komme i nærheden af, men jeg forstår ikke det analytiske argument for nødvendigheden af det.

Til hr. Lars Barfoed, som jeg synes i virkeligheden bekræftede det, jeg citerede europaministeren for, nemlig at loftet er her; de videre forhandlinger kan kun bringe beløbet nedad.

Min bekymring er jo ikke kun at være omhyggelig med skatteborgernes penge. Det ligger jo i naturen for en SF'er at være det, om man så man sige. Det får man ind med modermælken, når man er SF'er. Men jeg synes også, der er et retfærdighedssynspunkt, der hedder: Er det fair konkurrence at bede polakkerne om at konkurrere frit med et vesteuropæisk 100 pct. substitueret landbrug, samtidig med at de kun får en fjerdedel i støtte? Er det fair konkurrence også i forhold til liberale læresætninger? Det synes jeg er det moralske problem i den model, der ligger nu.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Elisabeth Arnold som ordfører.

Elisabeth Arnold (RV):

Ja, det er jo måske en lidt pudsigt debat i dag, fordi diskussionen om det spanske formandskab sådan set kommer for sent, og diskussionen om det danske formandskab kommer for tidligt. Så det bliver jo sådan i meget store linjer, man skal diskutere, og det synes jeg også at besvarelsen fra både statsministeren og udenrigsministeren gav bevis på.

Vi havde set meget frem til at høre regeringens prioriteter. Vi er ikke blevet så frygtelig meget klogere, men vi er sådan set heller ikke blevet så frygtelig meget forskrækkede, for der er ting, der stadig væk kan nå at komme med, og der er selvfølgelig også nogle kendte prioriteter, som vi fuldstændig deler opfattelsen af, herunder især udvidelsen.

Vi forventer os, at vi får en debat senere hen på sæsonen, som kan kaste lidt mere lys over, hvad det er for prioriteter, regeringen vil have, og vi deler helt regeringens ønske om at få et såkaldt arbejdsformandskab, altså uden for meget pomp og pragt og glimmer og glitter, men hvor man smøger ærmerne op og når nogle resultater. Jeg synes, det ville være et smukt resultat, hvis vi kunne nå frem til, at alle 10 lande, som står foran optagelse i EU, kunne afslutte deres forhandlinger under det danske formandskab. Men det er selvfølgelig en stor opgave, som mange har været inde på allerede i dag.

Grundlæggende ønsker vi i Det Radikale Venstre en politik, hvor indenrigspolitikken og udenrigspolitikken indeholder de samme prioriteringer. I en globaliseret verden bliver forskellen mellem disse efterhånden udvisket, og det giver ingen mening at prioritere forskelligt ude og hjemme.

Her synes jeg nok, man kan have en række bekymringer i forbindelse med det danske formandskab. Regeringen har jo understreget, at man i EU-samarbejdet ønsker fornyet fart på liberalisering af markederne, man ønsker fornyet styrke til forskningen og ulandsstøtten, og man ønsker, at EU får en målrettet strategi for miljøpolitikken, og ikke mindst, at EU-landene tilsammen kan skabe langsigtede planer for arbejdsmarkederne, så der ikke bliver mangel på arbejdskraft.

Så må man sige, at det er lidt mærkeligt, når man har set den finanslov, vi har vedtaget for ikke så længe siden, og set på regeringens almindelige politik, at man hverken har valgt at opprioritere miljøet eller forskningen eller ulandsstøtten, og man har heller ikke ønsket at sætte skatten på arbejde ned. Og på udlændingeområdet har man ønsket at holde så mange personer ude fra Danmark som overhovedet muligt. Det hænger jo ikke sammen med, at Europa har en demografi, som betyder, at man får et stadigt stigende behov for arbejdskraft.

Så vi er enige i det overordnede krav til EU, men vi kan altså ikke se, at der er den store troværdighed, når man sammenligner med den politik, man fører indenlands. Vi håber derfor, at regeringen vil blive klogere og også lade nogle af de prioriteter, som man har udenlands, følges op af en indenlands ændring af politikken, for det ville være smukt, synes vi.

Udvidelsen overskygger alt andet under det danske formandskab, deri er vi fuldstændig enige med regeringspartierne ordførere og med

ministrene. Hvis den ikke kommer i hus ved det danske sluttopmøde, så er vi henne dér, hvor vi for alvor skal til at begynde at blive bekymrede, for så kan mange af ansøgerlandene begynde at føle sig snydt.

Nu er der gået næsten 10 år, siden man begyndte at komme rigtig ind i forhandlingerne, og der sker stadig væk ikke noget. Onde tunger siger, at Polen altid er 5 år foran et medlemskab, og det vil de blive ved med at være. De mangler hele tiden bare lige et nøk, og de mangler hele tiden bare at få forhandlingerne gjort færdige. Vi skulle nødig lade det mundheld komme til at gå i opfyldelse. Det er utrolig vigtigt, at der kommer et succeskriterium, der hedder: Udvidelsen skal på plads.

Kl. 17.05

Vi synes, når man tænker på udvidelsen, at det er et problem, at den danske regering i finansloven har valgt at nedprioritere den danske miljøstøtte til ansøgerlandene, til Østeuropa. Vi mener, det er uforståeligt, og at det er et dårligt signal til de østeuropæiske ansøgerlande.

Om landbrugsreformen er der allerede sagt meget, men jeg synes, det skal siges igen, at det er et kæmpe problem, som man på forhånd ved at man skal overkomme, at få tilpasset de eksisterende landbrugsordninger sådan, at man må sige til de nuværende modtagere af landsbrugsstøtteordningerne, at de må nøjes med noget mindre, samtidig med at man må sige til alle ansøgerlandene: I får ikke så meget, som vi får.

Man skal gøre det, at man skal tilfredsstille både ansøgerlandenes befolkninger, som skal stemme om optagelsen i EU, og man skal tilfredsstille de hjemlige vælgere, som skal lade sig nøje med noget mindre støtte. Det er et stort akrobatnummer, som forudsætter, at regeringens ministre virkelig kan deres kram og virkelig kan få enderne til at mødes.

Vi er ikke helt overbevist om, at der er den fornødne kunnen af akrobatiske talenter i regeringen, men vi skal selvfølgelig fra radikal side hjælpe alt det, vi kan, til, at man når frem til et godt resultat.

Hvad angår Johannesburgtopmødet, er vi selvfølgelig også bekymrede for, om vi kan få en ordentlig profil på det område. Det er under det danske formandskab, hvor Danmark på EU's vegne skal varetage Europas interesser ved det globale topmøde. Her skal tales om udligning af de sociale skel i verden og verdens globale miljøproblemer.

Jeg synes, det er interessant, om den danske prioritering kan være sådan, at vi virkelig kan komme et skridt fremad dér, og vi er selvfølgelig også meget, meget spændt på at se det finanslovforslag, som kommer inden Johannesburgtopmødet, for der vil vi jo kunne se, om der er en mening bag, om der er hensigter bag ordene, og om der er en sammenhæng mellem indenrigspolitik og udenrigspolitik.

Et par områder vil jeg nævne med særligt henblik på nogle danske problemer, og det er selvfølgelig udenrigs- og sikkerhedspolitikken, hvor Danmark som formand for Unionen skal være den samlende kraft i bestræbelserne for at skabe en enighed om EU's rolle og EU's adgang til at prøve at få løst mellemøstenkonflikten. Der ligger et særligt ansvar, som allerede den nuværende udenrigsminister har kunnet føle på sig ved den interesse, der er for hans rolle i EU-sammenhæng.

Opbygningen af den krisestyringsmekanisme, som skal udvikles under EU, vil også komme til at ligge i det danske formandskab, og det er selvfølgelig et særligt problem, fordi vi ikke selv kan være med hele vejen rundt, hvor vi har et problem med vores forbehold. Det Radikale Venstres holdning til forbeholdet her er kendt, og jeg vil sige, at vi synes, at det især under formandskabsperioden er et problem, at vi ikke kan spille fuldstændig med al den styrke, som vi gerne ville kunne.

Til sidst vil jeg sige om samarbejdet om de retlige og indre anliggender, at det er et af de områder, hvor der er et utrolig stort behov for fremskridt. Og selv om vi ikke kan være med på en stor del af områderne, kan vi være med på alt det, der hedder det mellemstatslige samarbejde, men hvor det handler om egentligt fællesskabs-samarbejde, skal vi have parallelaftaler i det omfang, det overhovedet kan lade sig gøre.

Jeg vil godt sige til regeringen, at jeg synes, det er indlysende, at man må dele op i tre forskellige områder, hvor der virkelig er brug for fremskridt, for det første det indlysende praktiske samarbejde, hvor der skal være gnidningsfri muligheder for udveksling af varer, tjenesteydelser, kapital og arbejdskraft. Det betyder, at civile tvister f.eks. skal kunne foregå hurtigt og enkelt, også f.eks. problemerne med afgørelse af forældremyndighed osv., osv. Alle disse ting, som er indlysende praktiske, når man har meget samkvem mellem landene, skal simpelt hen være på plads.

Det andet perspektiv er så det nødvendige politisamarbejde, og der er vi jo ikke bundet af vores forbehold. Den frie passage over grænserne og den set med omverdenens øjne enorme velstand i EU har fået den grænseoverskridende kriminalitet til at stige, og udfordringen består jo i at gennemføre effektive samarbejdsformer, der respekterer landenes ønsker om at være herre i eget hus, samtidig med at forbrydelser opklares hurtigt.

Den stigende risiko for terror fra grupper, der opererer helt uafhængigt af nationale tilhørsforhold, øger også behovet for samarbejdet mellem landene.

Det tredje perspektiv er det, som ingen rigtig vil tale om i dansk politik, og det er forholdet til flygtninge og indvandrere i hele Unionen. Jeg synes, det er et kæmpe problem, at det ene land efter det andet i Unionen i øjeblikket prøver at konkurrere hinanden nedad på standarder, prøver at konkurrere hinanden opad, hvad angår højden på den pigtråd, man sætter omkring det enkelte land.

Det er utilfredsstillende, og det er skammeligt, at vi i Europa, som er arnestedet for den europæiske menneskerettighedskonvention, som er arnestedet for Europarådet, som værner om demokrati og menneskerettigheder og mindretals retsstilling, retsstatens grundfæstelse i landene, ikke kan få en fælles politik på dette område, som er så betegnende for nogle af de store katastrofer, der skete i det tidligere århundrede i vores verdensdel.

Kl. 17.10

På det område trænger vi til en meget grundig debat og til at løfte det ud over det hjemlige fnidder om forbehold og ikkeforbehold. Der trænges simpelt hen til en europæisk løsning på det her område, og det ville være skønt, hvis det kunne være en høj prioritet for det danske formandskab.

Keld Albrechtsen (EL):

Man må jo sige, at det danske EU-formandskab i hvert fald starter med den vanskelighed, at regeringen tilsyneladende har afsat for få midler til formålet. Børsen skriver i hvert fald, at man nu er gået ud og har tilbudt firmaer sponsorater. De skal betale rejseudgifter, og jeg ved ikke hvad, i forbindelse med varetagelsen af det danske EU-formandskab, og så får de til gengæld lov til i deres markedsføring at bruge formandskabets logo. Det håber jeg ikke kan være korrekt. Jeg håber, at udenrigsministeren kan bringe klarhed

over den sag. Det er i hvert fald ret fantastiske oplysninger, der fremlægges i Børsen.

Efter Enhedslistens opfattelse er udviklingen i Unionen på mange punkter lidet opmuntrende. Vi har set, at der i en række lande, Italien, Østrig, Danmark, er kommet regeringer til magten, som baserer sig parlamentarisk på det yderste højres mandater.

Det har bl.a., som også fru Elisabeth Arnold var inde på, givet sig udslag i, at der blandt nogle af landene er en konkurrence om at stramme lovgivningen med hensyn til flygtninges og indvandreres rettigheder.

Den svenske regering har f.eks. kritiseret den danske regering i den sammenhæng og påpeget, hvilket jo er rigtigt, at hvis den konkurrence i nedadgående retning med hensyn til at underminere menneskerettighederne får lov at udvikle sig, vil det betyde, at menneskerettighederne i hele Europa kommer i krise.

Vi vil kæmpe imod, vil jeg sige meget klart, den danske regerings holdning til de her ting og dermed også det danske EU-formandskabs holdning til de ting.

Det har også været karakteristisk for udviklingen i Unionen, at liberaliserings- og udliciteringspolitikken, som vi har set på en række centrale områder, og som nu forsøges fremskyndet med postliberaliseringer, jernbaneliberaliseringer, energi- og gasmærkedliberaliseringer osv., osv., dels skaber store problemer i de sektorer, som bliver udsat for udliciteringen, som vi jo f.eks. har set på togområdet i England, dels skaber øget ulighed og på sigt formentlig også øget arbejdsløshed.

Desværre er det sådan, at det er en del af Unionens grundlov, at der skal være denne liberalisme, denne privatisering. Desværre er det også sådan, at vi indtil nu ikke har set andet end yderligere bestræbelser fra den danske regerings side på at fremskynde denne liberalisering.

Det skete på Barcelonatomødet, hvor statsministeren var højlydt utilfreds med, at der var andre lande, der forsøgte at bevare kontrollen f.eks. over deres energimarked. Den danske regering ønsker selv at få lov til at forære naturgassen væk og sælge DONG, men det burde dog ikke føre til, at den danske regering ligefrem beder EU om at blive tvunget til det. Det er at gå for vidt.

Det, statsministeren jo i virkeligheden arbejdede for i Barcelona, var, at denne udvikling i retning af et samfund uden samfundsmæssig

styring, uden demokratisk styring af tingene, skulle få lov til at få frit hjul helt efter den amerikanske model, som er statsministerens forbillende.

Kl. 17.15

Vi ser det også i udvidelsesforhandlingerne, hvor de østeuropæiske ansøgerlande tilbydes fuldstændig urimelige vilkår:

De er allerede blevet påtvunget denne liberalisering og har måttet underskrive disse 80.000 sider EU-lovtekst med dramatisk negative konsekvenser til følge for deres samfund, hvor fattigdommen og arbejdsløsheden er vokset generelt, fordi de tidligere statsdrevne virksomheder bukker under i en proces under alt for hårde betingelser og i et tempo, som de ikke har nogen chance for at leve op til. Industrien forsvinder, bukker under eller bliver opkøbt af vestlige selskaber, som bortrationaliserer personale. De, der bliver udstødt i de samfund, har ikke noget socialt sikkerhedsnet.

Så kunne man jo have forestillet sig, at den danske regering arbejdede meget kraftigt for at etablere et socialt sikkerhedsnet, men her har man bl.a. på Barcelonatopmødet gjort, hvad man kunne for at sabotere Europa-Kommissionens forslag om en energisk bekæmpelse af fattigdom. Den målsætning om afskaffelse eller halvering af fattigdom, som Kommissionen havde foreslået, blev saboteret af den danske regering, der fik vedtaget en udtyndet formulering, der reelt ikke har nogen konsekvens.

Det er det samme problem, vi i øvrigt ser med hensyn til regeringens strategi for bæredygtighed, hvor man også fjerner det konkrete indhold.

Det er meget sandsynligt – hr. Villy Søvndal var inde på det – at man vedtager en udvidelse f.eks. med Polen, hvor man siger, at Polen skal overholde alle de bestemmelser, som gælder for de andre lande, når det gælder industri, åbning af markedet, vilkår for arbejdskraften, social beskyttelse og alt muligt. Det skal Polen underlægge sig. Til gengæld skal Polen kun have en fjerdedel af landbrugsstøtten i forhold til os andre. Det er ikke rimeligt. Det er helt åbenlyst urimeligt, og jeg kan ikke forstå, at man kan være bekendt at tilbyde sådanne forhandlingsvilkår.

Derfor må det vel også forventes, at antallet af nejstemmer ved en folkeafstemning i Polen vil blive meget stort, hvis resultatet vil være på et sådant grundlag. Jeg tror, at det bliver meget

vanskeligt at overbevise nogen om, at det vil være fornuftigt at gå ind i Unionen, når forholdene er totalt ensidige, hvor den ene part skal overholde alle forpligtelser, hvorimod den anden part bare skal stille krav og beholde støtten for sig selv.

Det har jo sammenhæng med, at man kategorisk fra den danske regerings side nægter at arbejde for en hurtig afvikling af landbrugsstøtten. Med hensyn til landbrugsstøtten ønsker man at fastholde de privilegier, som findes i de vestlige lande, og som medfører, at også ulandene har meget vanskeligt ved at komme ind på et globalt fødevaremarked.

Enhedslisten vil naturligvis respektere, hvis det er sådan ved en folkeafstemning, at Polen beslutter sig for at melde sig ind i EU, men på det forhandlingsgrundlag, der ligger nu, kan man vel sige, at der er forholdsvis ringe udsigter til, at det vil ske.

Jeg vil på baggrund af debatten fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget finder, at den danske regering under det spanske formandskab i alt for høj grad har varetaget rollen som repræsentant for USA, opfordrer Folketinget regeringen til

- at arbejde for at øge presset på den israelske besættelsesmagt med forbud mod våbeneksport til Israel, iværksættelse af handelssanktioner, herunder støtte til forslag om suspension af associeringsaftalen mellem EU og Israel,
- at arbejde for en global og national målsætning om afskaffelse af fattigdom, forbedrede målsætninger om bæredygtighed, opstramning af Kyotoaftalen og en opfordring på Johannesburgtopmødet om, at alle højt industrialiserede lande i 2003 og fremover skal forøge deres ulandsbistand, og
- at modarbejde det spanske formandskabs forsøg på at stemple lovlige organisationer og demonstranter som terrorister og kræve, at behandlingen af EU's terrorkpakke udsættes til det danske EU-formandskab i efteråret, således at konsekvenserne kan blive ordentligt belyst.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 48).

Kl. 17.20

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Også dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Jann Sjurson (KRF):

Jeg vil godt takke statsministeren og udenrigsministeren for besvarelsen af disse forespørgselsdebatter, for det er jo ret beset to debatter, vi har gang i nu.

Den ene retter sig tidsmæssigt bagud og vedrører det spanske EU-formandskabs program. Den skal jeg ikke opholde mig så meget ved, men dog sige, at der i hvert fald er to ting, der springer i øjnene, når man skal se på, hvad der er sket under det spanske EU-formandskab.

Det er for det første, at formandskabet selv i forlængelse af det, der skete før jul, har sat bekæmpelse af terrorisme højt op på dagsordenen i Spaniens formandskabsperiode. Det er naturligt nok, og det har så også ført til fremskridt på det område.

Derudover kan man sige, at der er et andet punkt, som er kommet højt op på dagsordenen under det spanske EU-formandskab, og det er hele mellemøstenkonflikten. Det kan man beklage i den forstand, at det jo ikke er på baggrund af, at der er glædeligt nyt at meddele fra selve mellemøstenområdet.

Jeg nævner de her to sager, fordi de jo også, uanset hvad det danske EU-formandskab måtte ønske at sætte på dagsordenen, rent faktisk meget vel kan komme til at præge det, der måtte ske under det danske EU-formandskab. Det gælder da i særdeleshed – tror jeg – spørgsmålet om, hvordan vi sikrer fred i Mellemøsten, og hvad der kan være med til at bidrage til det.

Hvad angår det sidste, synes jeg, at regeringen med den mellemøstenpolitik, den har lagt for dagen, bringer sig i en god position i forhold til at kunne varetage de opgaver, som den skal som EU-formandskabsland. Regeringen har lige siden sin tiltrædelse fulgt den såkaldte tobenede mellemøstenpolitik, hvor man ønsker at lægge pres på begge parter, både palæstinenserne og israelerne, med henblik på at få bragt disse til forhandlingsbordet, så man kan tilvejebringe en løsning, der både sikrer Israels ret til at eksistere med sikre grænser og sikrer, at der bliver tilvejebragt en ny palæstinensisk stat, der gør, at vi kan få en ende på den tragedie, som vi oplever også i disse dage i Mellemøsten.

Når det gælder det danske EU-formandskab mere specifikt, er det klart, at der er et tema, som

må være det helt overskyggende, og det er udvidelsen.

Forhandlingerne med ansøgerlandene skrider efter vores opfattelse frem. Der er allerede lukket mange kapitler i forhandlingerne, og det ser faktisk positivt ud. Men der er selvfølgelig langt igen, før vi kan nå målet om at slutte ringen fra Københavntopmødet i 1993 og til det topmøde, der skal være i år: Landbrugskapitlet, overgangsordning osv. skal forhandles færdigt.

Vi skal også have løst spørgsmålet vedrørende Cyperns optagelse, og endelig er der jo også den irske folkeafstemning om Nicetraktaten, som kan være en af de sten på vejen, der gør, at det hele alligevel ikke lykkes.

Men det skal det, og det ligger godt til efter Kristeligt Folkepartis opfattelse, og derfor må det være det danske EU-formandskabs fornemteste opgave at være med til at sikre, at de andre og sidste problemer ryddes af vejen.

Kl. 17.25

Vi vil også fra Kristeligt Folkepartis side til lægge det stor betydning, at det danske EU-formandskab lægger et stort engagement i forberedelsen af Johannesburgtopmødet og får bragt den globale aftale, Global Deal, i en sådan form, at man kan sige, at Johannesburg virkelig førte det videre – ikke bare i forhold til at sikre en bæredygtig udvikling, men også i forhold til at udligne kløften mellem rige og fattige lande i den verden.

Her er der brug for ekstraordinære initiativer. Selv om der er lyspunkter i forhold til det, der blev EU's position under Monterreymødet om Finance for Development, og selv om amerikanerne også bevægede sig til sidst, er det stadig væk langt fra nok til, at man når op på de minimumsmål, som FN satte sig i sin tid.

Derfor er der brug for, at det danske EU-formandskab gør sig hårde bestræbelser for ikke bare at vinde forståelse for Danmarks position i forhold til tanken om en Global Deal, men også i forhold til at få skabt alliancer med andre lande, ikke mindst i Afrika, og i den sammenhæng vil ikke mindst Sydafrika kunne spille en central rolle for Danmark.

Vi er fra Kristeligt Folkepartis side også enige med regeringen i, at formandskabet ikke bare af hensyn til Danmark, men også af hensyn til at få et mere fungerende indre marked, hvor alle lande har været med til at sætte det på skinner ved gennemførelse af de indre marked-direktiver, der allerede er vedtaget, bruger formandskabsperioden til at sætte fart på også den del.

Som flere ordførere har nævnt i dag, så får vi allerede igen den 21. maj en fornyet debat om det danske formandskabsprogram. Derfor skal jeg sådan set afvente den debat og også regeringens yderligere detaljer for, hvad man har tænkt sig at lægge frem som formandskabsland i den periode, der måtte komme.

Lad mig derfor her afslutningsvis nøjes med at tilkendegive, at Kristeligt Folkeparti ikke kan støtte nogen af de fremsatte forslag til vedtagelse, hverken Dansk Folkepartis, SF's eller Enhedslistens forslag.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Mit spørgsmål er affødt af hr. Jann Sjursens allersidste bemærkning, for jeg er meget skuffet over og forstår slet ikke, at hr. Jann Sjursen ikke kan stemme for Enhedslistens forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Det er selvfølgelig trist efter en lang debat at skulle skuffe Enhedslisten her på falderebet, men når Kristeligt Folkeparti ikke kan støtte Enhedslistens forslag til vedtagelse, skyldes det bl.a. den første pind i vedtagelsen, der vedrører mellemøstenkonflikten og de aftaler, som er indgået mellem EU og Israel. Vi er ikke enige i det, der står i den pind. Det er et af argumenterne.

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for en god debat – en god debat, fordi den afspejler, synes jeg, at der her i Folketinget trods alt er ret bred enighed om de vigtige prioriteringer for det danske formandskab her til efteråret.

Der er naturligvis givet udtryk for nuanceforskellene i betoningen af forskellige sager, men jeg synes alligevel, at debatten her afspejler, at der dybest set er bred enighed.

Jeg har hæftet mig ved, at flere har sagt, at nok er udvidelsen det vigtigste – jeg glæder mig over, at alle har understreget, at udvidelsen er det vigtigste; det er den overskyggende overskrift – men glem nu ikke, at der også er andre emner på bordet.

Til det vil jeg svare: Ja, der er andre emner på bordet, og det er regeringen meget bevidst om. Det vil der også blive brugt mange kræfter på, for når status skal gøres over det danske formandskab i december, vil der ikke blot blive set på, om vi gjorde vort yderste for at få udvidel-

sen på plads, der vil også blive set på, om Danmark har varetaget, skal vi sige en række forretningsmæssige emner, som skal klares, ordentligt, og om vi har bragt sager videre til det næste formandskab.

Så vil jeg nævne noget af det, som helt klart vil komme til at ligge på bordet side om side med udvidelsen.

Kl. 17.30

Landbrugspolitikken: Den vil komme ind på to måder. Landbrugspolitikken er selvfølgelig en del af udvidelsespakken – det har allerede flere været inde på – og Europa-Kommissionen fremlægger en midtvejsvurdering af landbrugspolitikken her i juni måned, og der vil være lande, der ønsker, at vi får taget hul på en diskussion om fremtidige reformer af landbrugspolitikken.

Sådanne diskussioner er den danske regering også parat til at gå ind i og som formandskab sørge for at vi får. Men det, vi bare må understrege igen og igen, er, at drøftelser om fremtidige reformer af landbrugspolitikken ikke må komme til at spærre for, at vi kan træffe en beslutning om udvidelsen af EU på topmødet i december. At landbrugspolitikken bliver et tema gennem det danske formandskab er hævet over enhver tvivl.

Så er der fiskeripolitikken. Der skal fastlægges en ny fiskeripolitik inden udgangen af 2002. Det er ganske enkelt pligtstof. Alle ved, hvor svært det er, alle ved, hvilke kræfter det vil kræve i det pågældende Ministerråd at få truffet beslutninger om det. Det vil derfor også være et emne, der kommer til at optage det danske formandskab meget.

Så er der fødevarerikkerhed. Danmark lægger stor vægt på fødevarerikkerhed, og det har derfor også høj prioritet at sikre fremdrift på området under formandskabet. Der er mange forslag i spil på dette område, bl.a. som en konsekvens af Kommissionens hvidbog om fødevarerikkerhed fra januar 2000 – en hvidbog, der varslede 84 forslag på området. Fødevarerministeren har til hensigt at føre en høj profil inden for fødevarerikkerhed under formandskabet.

Så er der miljø og bæredygtig udvikling. Det danske formandskab vil på miljøområdet være koncentreret om at udmønte EU's strategi for bæredygtig udvikling, sådan som den indgik i konklusionerne fra topmødet i Göteborg. Det gælder både strategiens bærende principper om integration og afkobling og de indsatsområder, der er specifikt udpeget i det, der hedder bære-

dygtighedsstrategien, og som tillige er et prioriteret tema i EU's sjette miljøhandlingsprogram. Det drejer sig bl.a. om trusler mod folkesundheden, sikring af bæredygtig transport, en mere ansvarlig forvaltning af naturressourcer.

Så er der skattepakken, som er en besværlig sag. Den skal vedtages inden udgangen af 2002 efter de planer, der ligger, og den vil det danske formandskab komme til at sidde med. Det er besværligt, fordi det kræver enstemmighed. Alle ved, at bl.a. det at få vedtaget en fælles ordning for rentebeskatning, som indebærer, at der skal være oplysningspligt eller i hvert fald oplysningsadgang fra pengeinstitutter også i lande, som i dag har bankhemmelighed, er en meget besværlig sag. Men den ligger på det danske formandskabs bord.

Hr. Nyrup Rasmussen nævnte Lissabonprocessen og beskæftigelse. Jeg er fuldstændig enig i, at det har prioritet. Jeg tillægger selv Lissabonprocessen overordentlig stor betydning, var glad for de fremskridt, der blev nået i Barcelona, og deler den opfattelse, at der ikke blev nået nok, mere skal til. Bl.a. er energibeskatning kommet til som en sag, der er lagt over til det danske formandskab. Det danske formandskab får til ansvar at få gjort en række sager klar til det græske forårstopmøde i 2003, som jo er topmødet, hvor man bringer Lissabonprocessen videre. Vi får en stor opgave dér.

Fortsat terrorismebekæmpelse, herunder en samarbejdsaftale mellem EU og USA, ligger også på bordet.

Oven i det har vi så de store topmøder, hvor vi skal have truffet beslutninger om forholdet til Rusland. Der er et EU-Rusland-topmøde. Vi skal have etableret bedre aftaler om økonomisk samarbejde med Rusland. Der er udfordringen i Kaliningradregionen.

Så er der samarbejdet med Asien i forbindelse med ASEM-topmødet, hvor tre emner vil blive: terrorismebekæmpelse, frihandel, uddannelse.

Kl. 17.35

Og så er der Johannesburgtopmødet, som jeg selv har været inde på, og som flere har været inde på.

Med andre ord: Der er ingen mangel på sager til det danske formandskab. Vi behøver ikke at opfinde nogen mærkesager til dagsordenen her til efteråret. Der er så meget, at man kan blive helt stakåndet over at se på, hvad det egentlig er, vi skal beskæftige os med her i efteråret. Så til de mange ønsker, der har været under debatten, om endelig at få fyldt på dagsordenen, kan jeg

sige: Det kommer helt af sig selv, det ligger der, det ligger der, alt sammen.

Så må jeg vende tilbage til det, jeg sagde i mit indlæg og også startede med i mine svar: Vi er altså nødt til at prioritere opgaverne sådan, at der står udvidelse over det hele.

Jeg er fuldstændig enig med fru Elisabeth Arnold i, at det er nu, der er en historisk chance og forpligtelse til at få den opgave løst. Det er ikke sikkert, at stjernerne står rigtigt til at få den opgave løst, hvis det bliver udsat til senere. Det er nu, der skal slås til.

Hr. Poul Nyrup Rasmussen siger, at alt er lagt godt til rette. Man kunne nærmest få indtryk af, at det bare er lige at gribe det, og så er den med udvidelsen hjemme. Jeg er da enig med hr. Nyrup Rasmussen i, at der da bestemt er sket betydelige fremskridt, og der er også mange positive træk, men jeg vil advare Folketinget mod at tro, at det her bare går af sig selv.

Det første spørgsmål er, om alle lande er klar, og i dag har det været debatteret, om Polen er klar. Jeg håber det, vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at det kan ske, men alle bør da indse, at hvis Polen af en eller anden grund ikke er klar til december, har vi et problem, eller skulle vi sige, så er der en udfordring af særlig karakter.

Så er der spørgsmålet om Cypern. Cypernproblemet er ikke løst endnu; det udestår.

Så er der Irland, en folkeafstemning om Nice-traktaten.

Så er der budgetproblemet, som ikke er på plads endnu, og som ligger som en tung opgave til efteråret, for slet ikke at tale om de mange valg, der er i en række af medlemslandene, som har en tendens til at dæmpe beslutningskraften i hele systemet.

Se, det er ikke, fordi jeg vil sprede dyb pessimisme. Jeg vil bare sprede realisme og sige, at det ikke går af sig selv. Der er en hel del ting, der skal opfyldes, før udvidelsen er på plads, men regeringen vil som formandskab for EU lægge alle kræfter i, at opgaven kan lykkes.

Jeg synes, vi har haft en god debat, og de synspunkter, der er fremført i dag, de forslag, der er kommet, vil nu indgå i regeringens videre overvejelser med henblik på færdiggørelsen af det danske formandskabsprogram. Jeg ser på den baggrund også frem til den forespørgselsdebat, der skal være i maj, hvor vi kan gå endnu mere i detaljer med de rigtig mange emner, der kommer til at være på dagsordenen for det danske formandskab.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, der var et markant vigtigt spørgsmål, som statsministeren ikke besvarede, ikke kom ind på. Det var spørgsmålet om, hvordan statsministeren forestiller sig, at han med succes kan lede Johannesburgtopmødet for EU's vedkommende, når han samtidig repræsenterer en regering, der selv har opgivet den danske miljømålsætning om bæredygtighed, og som selv skærer ned på ulandsbistanden.

Det synes jeg er et meget centralt spørgsmål, for den danske regering møder jo tomhændet frem med et kæmpemæssigt forklaringsproblem. Det synes jeg ikke statsministeren forholdt sig til. Der blev ellers stillet mange spørgsmål om det, især i den første halvdel af debatten. Det bliver et kæmpeproblem for statsministeren i forbindelse med varetagelsen af det danske formandskab, og derfor synes jeg, at det havde været rimeligt, at der havde været en kommentar til det.

(Kort bemærkning).

Statsministeren (Anders Fogh Rasmussen):

Det skal jeg gerne tjene hr. Keld Albrechtsen i, selv om han jo godt kender svaret, for han har hørt det mange gange før.

Regeringen har en klar offensiv linje på det punkt, og også med regeringens forslag, når det gælder udviklingsbistanden, vil Danmark ligge absolut i front i hele verden med hensyn til udviklingsbistand.

Jeg kan i øvrigt fortælle hr. Keld Albrechtsen, at det, der er regeringens hensigt i den gennemgang af Danmarks internationale bistand, som vi i øjeblikket er i gang med, er at give den danske internationale bistand en stærkere miljøprofil, end den har haft hidtil. Så der er ikke noget at komme efter.

Kl. 17.40

Danmark vil kunne møde frem som nation på Johannesburgtopmødet og være i front. Men Danmark vil også som formand for EU kunne varetage et effektivt formandskab og med styrke føre de synspunkter frem, som EU har besluttet at føre frem, nemlig et oplæg til en global aftale, som skal give udviklingslandene bedre udviklingsmuligheder, samtidig med at udviklingslandene forpligter sig til god regeringsførelse.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Også jeg vil takke for en god debat med helt klar vilje til at få gennemført udvidelsen. Det er jo

helt tydeligt, at det fuldstændig på tværs i det danske Folketing også er det, som vi opfatter som den historiske mission for Danmark, som hr. Poul Nyrup Rasmussen nævnte, det var i København 1993, og som det er i København 2002. Det vil være en stor drøm for os alle sammen, der går i opfyldelse, hvis det lykkes.

Det er klart, at der er vanskeligheder, som vi måske selv kan blive ansvarlige for – det håber jeg ikke – men også vanskeligheder, hvor vi faktisk hverken kan gøre fra eller til, og der kan man jo nævne Irland, som hr. Kristian Thulesen Dahl var inde på.

Det er vores opfattelse, at vi ikke skal blande os i den irske folkeafstemning. Vi skal ikke sige noget til irerne om, hvad vi synes, de skulle gøre, og vi skal heller ikke, som hr. Jens-Peter Bonde, deltage aktivt i nogen som helst folkeafstemningsdebat i et andet land. Det ville vi jo også gerne have os frabedt.

Vi må afvente, hvordan irerne stemmer, men det er klart, det har en betydning for Nicetraktaten, at den kan gennemføres, for her er institutionerne og pladserne i Europa-Parlamentet osv. jo fastlagt. Derfor spiller det selvfølgelig en rolle, at Irland stemmer ja, men det bliver irernes egen beslutning, som vi ikke agter at blande os i under formandskabsperioden.

Så nævner hr. Kristian Thulesen Dahl også den historiske afslutning. Ja, man kan i virkeligheden sige, hvis det lykkes i december 2002, at det 20. århundrede, dette forfærdelige 20. århundrede, startede i august 1914, og det slutter så i december 2002 – hvis det lykkes. Men der er altså nogle vanskeligheder.

Der er også folkeafstemninger i ansøgerlandene. Det bliver så deres egen beslutning, om de vil være med eller ej. Men til hr. Thulesen Dahl kan jeg oplyse, at mig bekendt har stort set alle ansøgerlandene besluttet sig for at holde folkeafstemninger. Litauen er i den situation, at det skal ændre sin forfatning for at kunne holde en folkeafstemning, men så vidt jeg ved, er Litauen indstillet på den forfatningsændring. Så jeg tror, de klarer det, uden vi vedtager Dansk Folkepartis forslag, så det lader vi så være med.

Til hr. Villy Søvndal vil jeg sige: Ja, det fremgik jo også af den foregående debat, at vi ønsker at styrke EU's udenrigspolitik. Det stemte vi faktisk om før. Så vidt jeg husker, stemte SF ikke med for styrkelse af EU's udenrigspolitik under det foregående forslag til vedtagelse, men det gjorde vi andre så, og det blev også vedtaget med stort flertal. Det havde så været smukt, om

SF også havde stemt for, når hr. Willy Søvndal lægger så stor vægt på EU's udenrigspolitik.

Der ligger store og væsentlige opgaver foran os dér. Statsministeren har nævnt Rusland. Det er meget væsentligt, når vi udvider medlemskaren både i NATO og i EU, at vi gør det, samtidig med at vi har et godt forhold til Rusland. EU og Rusland holdt møde i tirsdags, hvor jeg deltog, og det er blevet fuldstændig normal procedure, at vi diskuterer og løser problemer imellem os.

Rusland tilnærmer sig kraftigt vores økonomiske model. Det betyder så også, at Europa gror sammen hen over det nye EU's grænser. Der vil vi også udvikle en politik for de nye naboer, vi får, således at vi ikke bare får et sølvtæppe skubbet ned gennem Europa, men at vi også på den anden side af EU's nye grænser får en udvikling, som betyder, at disse lande rejser sig og løfter sig ind i europæisk sammenhæng. Denne nye nabostrategi vil vi selvfølgelig vende tilbage til.

Vi kan ikke på grund af almindelig anstændighed i forhold til det spanske formandskab udvikle det danske formandskabs tanker så meget allerede nu i april. Dertil kan jeg sige, at tidligere formandslande jo først har offentliggjort deres formandsprogrammer måneden før, de skulle overtage det, med hensyn til det eksisterende formandsland.

Vi har i EU's udenrigspolitik jo netop også arbejdet med afghanistanproblematikken. De europæiske lande er med der. Selv om det ikke er en EU-beslutning, så er de europæiske lande jo kraftigt med der. Så skal jeg også gøre opmærksom på, at EU står for halvdelen af verdens bistandsmidler, så EU spiller faktisk en meget stor rolle udenrigspolitisk med de midler og de metoder, vi har valgt at bruge.

Til fru Elisabeth Arnold vil jeg sige, at jeg da er ked af, at fru Elisabeth Arnold, hvis jeg forstod det ret, er bekymret for vores akrobatiske evner og for, at de ikke skulle række til at gennemføre udvidelsen. Men så er jeg meget, meget trøstet ved, at fru Elisabeth Arnold bagefter sagde, at man gerne ville hjælpe. Det er jo ligesom med gymnastiklærerne i grundskolen. Når man skulle springe over hesten, stod der også en gymnastiklærer og skubbede det sidste stykke, og jeg er da glad for, at fru Elisabeth Arnold vil påtage sig denne opgave, så skal det nok lykkes at få udvidelsen hjem.

Fru Elisabeth Arnold er også bekymret for Johannesburg. Det er der også grund til at være, for det sidste forberedelsesmøde gik jo slet ikke så godt, som det skulle. Jeg vil gerne sige, at det ikke var Danmarks fejl, det var heller ikke EU's fejl. Der var ikke lagt op til forberedelsesmødet på en måde, som gjorde det muligt at nå længere.

Men vi i EU vil skærpe indsatsen for at nå et resultat i Johannesburg. Vi har ikke kun besluttet i forbindelse med topmødet i Sevilla, men også på to møder i udenrigsministerkredsen, et møde i udviklingsministerkredsen og så i topmødekredsen, at gøre EU klar til at være førende enhed i Johannesburg med hensyn til at lave den Global Deal, som betyder, at vi leverer penge, og de leverer demokrati. Og vi skal også afkobles. Nogle har været inde på forholdet mellem handel og miljø i den politik.

Det er klart, at Mellemøsten bliver en meget stor og vanskelig opgave. Det er da stadig væk mit håb, at det er løst under det spanske formandskab. Man må jo sige, at når Powell fik den behandling, han fik, så er det jo svært at forlange, at vi andre den 1. juni skal løse problemet, hvis ikke det er løst.

Jeg takker for støtten fra hr. Jann Sjursen til den mellemøstpolitik, der er ført. Vi skal mødes med de arabiske lande og med Israel på mandag og tirsdag i Valencia, og der vil vi gøre et nyt forsøg. Vi vil oven i købet gøre det forsøg at bringe dem til samme bord. Det kan jeg ikke garantere lykkes, men vi vil prøve det.

Danmark har jo så også kørt videre med Louisanaprocessen, som man ved fra vores tidligere mellemøstdebat, og som vi håber på at kunne gennemføre i maj måned. Det er i hvert fald det, det er planlagt til. Og vi har jo også FN's arrangement for at bringe parterne sammen, også i maj måned, her i Danmark. Så både som formandsland og som det, vi er, vores eget land, har vi altså engageret os i fredsprocessen.

Til hr. Keld Albrechtsen skal jeg til sidst sige, at det jo ikke er rigtigt, at udvidelsen ødelægger kandidatlandenes industrier og økonomier. Sammenlign dog de lande med, hvordan de så ud i 1990, 1991, 1989, da de trak sig ud af Sovjetunionens skygge og kommunismens jerngreb! Vi, som rejste i de lande, kunne jo se, hvor elendige de var. Rejs nu så i dem i dag og se, hvilke enorme fremskridt der er kommet på 10 år! Det er jo, fordi de har omlagt til det vestlige, økonomiske system: Demokrati, liberale reformer,

markedsøkonomier, og de er blevet retsstaten for at gøre sig klar til at blive optaget i EU.

Det er jo det, der har skabt denne gulerod foran dem, har skabt det høje tempo i kandidatlandene, som gør, at det på 10 år er en usammenlignelig situation, de er kommet i, fra socialismen til den borgerlige samfundsmodel. Det er jo også derfor, at Balkanlandene håber at få associeringsaftaler, håber på at kunne blive kandidatlande for også derved at kunne komme ud af deres sociale elendighed, som er med til at avle konflikter i deres lande.

Så det er såmænd ikke rigtigt. Men jeg er da glad for, at Enhedslisten vil respektere, hvis Polen melder sig ind i EU. Jeg tror, at Polen er dybt taknemmelig for, at Enhedslisten agter at respektere det. Jeg er heller ikke sikker på, at Enhedslisten kunne ret meget andet.

Så til sponsoraterne. Ja, Sverige og Finland havde sponsorater f.eks. i forbindelse med formandskabsperioden. Jeg ser ingen grund til, at Danmark ikke skulle kunne gøre det samme som Sverige og Finland. Det er godt for erhvervslivet, som får præsenteret sig og deres produkter til de tusinder og tusinder af gæster, som kommer til Danmark under formandskabsperioden, og som man får mulighed for at præsentere sine danske mærkevarer for.

Så det tror jeg er en udmærket løsning både for erhvervslivet og for dem, som kommer her til, som derved mærker det fremmeste af det, vi kan levere, og ser og oplever det.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Til udenrigsministeren: Den sammenligning, jeg foretog, med hensyn til udviklingen i de øst-europæiske lande, er, at fattigdommen er blevet større, især i byerne. Det er en notorisk kendsgerning, og det skyldes, at man har privatiseret virksomhederne uden at etablere et socialt sikkerhedsnet. Det er virkningen af EU's regler, men det kan vi tage en mere dybdegående debat om en anden dag.

Men jeg stillede nogle spørgsmål om en artikel, der har været i Børsen med hensyn til sponsorater, og det vil jeg godt bede udenrigsministeren besvare. (*Ophold*).

Undskyld. Hvis jeg har været uopmærksom på det punkt, så undskylder jeg det, hr. minister.

Kl. 17.50

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 46 af Kristian Thulesen Dahl (DF) (se foran) forkastedes, idet 12 (DF) stemte for, 85 (V, S, KF, SF, RV og KRF) imod; 2 (EL) stemte hverken for eller imod.

Forslag til vedtagelse nr. V 47 af Villy Søvndal (SF) (se foran) forkastedes, idet 6 (SF) stemte for, 92 (V, S, DF, KF, RV, EL og KRF) imod.

Forslag til vedtagelse nr. V 48 af Keld Albrechtsen (EL) (se foran) forkastedes, idet 8 (SF og EL) stemte for, 89 (V, S, DF, KF, RV og KRF) imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 90:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks støtte til at Taiwan opnår observatørstatus i Verdenssundhedsforsamlingen i Genève.

Af Birthe Skaarup (DF) m.fl.
(Fremsat 4/4 2002).

Forslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg skal på regeringens vegne opfordre Folketinget til at afvise det fremsatte forslag. Tildeling af observatørstatus vil ikke stemme overens med Danmarks og EU's etkinapolitik.

Ligeledes er det tvivlsomt, om Taiwan passer ind i de retningslinjer og den praksis, der har udviklet sig med hensyn til tildeling af observatørstatus i Verdenssundhedsorganisationen, WHO og Verdenssundhedsforsamlingen, WHA, fordi kun stater kan ansøge om optagelse i Verdenssundhedsforsamlingen.

I Taiwans tilfælde gælder det, at et antal af WHO's medlemslande, som anerkender Taiwan og ikke Folkerepublikken, på vegne af Taiwan har søgt om optagelse som observatører i gruppen af territorier. Der er her tale om, at områder, der ikke er ansvarlige for deres egen udenrigspolitik, kan blive optaget i denne kategori.